

หนังสือสวดมนต์

(ฉบับงานมงคล)

รวบรวมโดย

พระมงคลวีรคุณ

พิธีบำเพ็ญกุศลสัตตมวารศพ

พระมงคลวีรคุณ (อินศร จินตปาณโณ ป.ธ.๔ ตร.)

อดีตเจ้าคณะตำบลบ้านใหม่ อดีตรองเจ้าอาวาสวัดญาณเวศกวัน

วันอังคารที่ ๕ มีนาคม พ.ศ.๒๕๖๗

หนังสือสวดมนต์ (ฉบับงานมงคล)

รวบรวมโดย

พระมงคลธีรคุณ (อินศร จินตาปญโญ)

พิมพ์ครั้งแรก - เมษายน ๒๕๕๓ ๑,๐๐๐ เล่ม

- มงคลวารคล้ายวันเกิดของ ศ. น.สพ. ดร.อรณพ คุณาวงษ์กฤต
อายุครบ ๖๐ ปี ๘ เมษายน ๒๕๕๓

พิมพ์ครั้งที่ ๙ - มีนาคม ๒๕๖๗ ๓,๐๐๐ เล่ม

- พิธีบำเพ็ญกุศลสัตตมวารศพ พระมงคลธีรคุณ (อินศร จินตาปญโญ ป.ธ.๔ ดร.)
วันอังคารที่ ๕ มีนาคม พ.ศ.๒๕๖๗

พิมพ์ที่ : บริษัท โอ.เอส.พรินติ้ง เฮ้าส์ จำกัด

๑๑๓/๑๓ ซอยวัดสุวรรณคีรี ถนนบรมราชชนนี แขวงอรุณอมรินทร์
เขตบางกอกน้อย กรุงเทพฯ ๑๐๗๐๐

โทร. ๐๒-๔๓๔-๖๘๕๐-๑, ๐๒-๔๓๓-๓๖๕๓

email : os_printing@yahoo.com | www.osprintinghouse.com

คำปรารภ

พระมงคลธีรคุณ (อินศร จินตาปญโญ, ป.ธ. ๔, ดร.) อดีต
รองเจ้าอาวาสวัดญาณเวศกวัน และอดีตเจ้าคณะตำบลบ้านใหม่
ได้ถึงมรณภาพ และกำหนดจะมีงานสวดพระอภิธรรม ในวันที่ ๒ - ๗
มีนาคม ๒๕๖๗ ณ อาคารญาณเวศกัศธรรมศาลา วัดญาณเวศกวัน

ในวาระสำคัญนี้ พุทธบริษัทวัดญาณเวศกวัน จะจัดพิมพ์
หนังสือสวดมนต์ (ฉบับงานมงคล) เป็นธรรมทาน เพื่อบูชาพระคุณ
ของพระเถรอาจารย์ และแจกเป็นที่ระลึกตอบแทนน้ำใจของท่าน
ผู้มาร่วมงานพร้อมทั้งเป็นการเผยแพร่ธรรมให้อำนวยประโยชน์สุข
แก่ประชาชนกว้างขวางออกไป

การบำเพ็ญธรรมทานอุทิศกุศลในวาระสำคัญนี้ เป็นการ
แสดงออกซึ่งน้ำใจที่ประกอบด้วยกตัญญูตเวทีตาธรรมต่อท่าน
ผู้ล่วงลับและความปรารถนาประโยชน์สุขแก่ประชาชนทั่วไป

ขออำนาจแห่งธรรมทานกุศลจริยา ที่ได้บำเพ็ญครั้งนี้ จง
อำนวยสุขสมบัติ แก่ พระมงคลธีรคุณ สมตามมโนปณิธานของ
คณะเจ้าภาพ ตามควรแก่คติวิสัยทุกประการ

วัดญาณเวศกวัน

๒๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗

สารบัญ

คำปรารภ	(๑)
ภาค ๑: บททำวัตร	๑
ทำวัตรเช้า	๑
บูชาพระรัตนตรัย	๑
นมัสการพระรัตนตรัย	๒
นมการปาฐะ	๒
พุทธานุสสติกา	๓
ธัมมานุสสติกา	๔
สังฆานุสสติกา	๔
รัตนัตถ์ยปณามคาถา และสังเวคปริกิตตนปาฐะ	๕
ปัตติทานคาถา	๑๐
คำแผ่เมตตา	๑๑
ทำวัตรค่ำ	๑๒
บูชาพระรัตนตรัย	๑๒
นมัสการพระรัตนตรัย	๑๓
นมการปาฐะ	๑๓
พุทธานุสสตินยปาฐะ	๑๔
พุทธานุสสติคาถา	๑๔

ธัมมานุสสตินยปาฐะ	๑๖
ธัมมาภิคีตिकाถา	๑๖
สังฆานุสสตินยปาฐะ	๑๘
สังฆาภิคีตिकाถา	๑๘
เทวธรรมคาคา	๒๐
วันทาบทใหญ่	๒๐
กรวดน้ำ	๒๒
ภาค ๒: บทเจริญพระพุทธรมนต์	๒๓
ชุมนุมเทวดา	๒๓
นมการปาฐะ	๒๔
สรณคมนาปาฐะ	๒๔
บทสวดเจริญพระพุทธรมนต์ในงานมงคลทั่วไป	๒๕
นมการสิทธิคาคา	๒๕
นโมการอัฐฐกะ	๒๖
มังคลสุตตะ	๒๗
รัตนสุตตะ	๒๘
กรณียเมตตสุตตะ	๓๑
วิภูฏกปริตตะ	๓๑
โพชฌังคปริตตะ	๓๒
ปกิณคคาคา	๓๓

อิติปิ โส	๓๕
อภยปริตตะ	๓๖
เทวดาอุยโยชนคาคา	๓๗
ชยมังคลัฎฐกคาคา	๓๗
ธัมมจักกัปปวัตตนะสุตตะ	๔๒
<i>ภาค ๓: คำอาราธนา และคำแปลบทสวดมนต์</i>	<i>๕๔</i>
คำอาราธนาศีล ๕	๕๔
คำอาราธนาพระปริตร	๕๔
คำบูชาข้าวพระ	๕๕
คำถวายสังฆทาน	๕๖
ทำวัตรเช้า <i>แปล</i>	๕๗
บูชาพระรัตนตรัย <i>แปล</i>	๕๗
พุทธานุสสติกา <i>แปล</i>	๕๘
ธัมมานุสสติกา <i>แปล</i>	๕๘
สังฆานุสสติกา <i>แปล</i>	๕๙
รัตนัตถ์ยัปปณามคาคาและสังเวคปริกิตตนะปาฐะ <i>แปล</i>	๕๙
ปัตติทานคาคา <i>แปล</i>	๖๒
ทำวัตรค่ำ	๖๓
พุทธานุสสติ <i>แปล</i>	๖๓
พุทธานุสสติ <i>แปล</i>	๖๔

ฉัมนานุสสติ และ ฉัมนาภิกษิตี แปล	๖๕
สังฆานุสสติ แปล และ สังฆาภิกษิตี แปล	๖๖
เทวธรรม แปล	๖๗
วันทาบทใหญ่ แปล	๖๘
กรวดน้ำ แปล	๖๘
บทสวดมนต์	๖๙
นมการสัทธิดาธา แปล	๖๙
นโมการอัฐฐกะ แปล	๗๐
มงคลสูตร สรุปลงการะ	๗๑
รัตนสูตร แปล	๗๑
กรณียเมตตสูตร แปล	๗๓
วิภูฏกปริตร แปล	๗๓
โพชฌังคปริตร แปล	๗๔
ปกิณกคาธา แปล	๗๕
อิติปิ โส แปล	๗๖
อภัยปริตร แปล	๗๖
เทวดาอุยโยชนคาธา แปล	๗๗
ขยมังคล์ภูฏกคาธา สรุปลงการะ	๗๗
มหาการุณโก แปลเก็บการะ	๗๙
ฉัมจักกัปปวัตตนสูตร สรุปลงการะ	๘๐
ขั้นตอนการประกอบพิธีเจริญพระพุทธรมนต์	๘๑

ภาค ๑
บททำวัตร
ทำวัตรเช้า

บูชาพระรัตนตรัย

(ผู้เป็นประธานจะกล่าวนำ โปรดว่าตามเป็นตอน ๆ ดังนี้)

โย โส ภาคะวา อะระหัง สัมมาสัมพุทธโธ
สวากขาโต เยนะ ภาคะวะตา ธัมโม
สุปะฏิปันโน ยัสสะ ภาคะวะโต สวากะสังโฆ
ตัมมะยัง ภาคะวันตัง สะธัมมัง สะสังฆัง
อิเมหิ สักกาเรหิ ยะถาระหัง อาโรปีเตหิ อะภิปุชเยยามะ
สาธู โน ภาณเต ภาคะวา สุจิระปะรินิพพุโตปิ
ปัจฉิมาชณะตานุกัมปะมานะสา
อิเม สักกาเร ทุกะตะปะณณาการะภูเต ปะภิกคัณหาตุ
อัมหากัง ทีฆะรัตตัง หิตายะ สุขายะ.

นมัสการพระรัตนตรัย

อระระหัง สัมมาสัมพุทโธ ภาวะะวา,
 พุทธัง ภาวะะวันตัง อะภิวาเทมิ. (กราบ)
 สวากขาโต ภาวะะวะตา ธัมโม,
 ธัมมัง นมัสสามิ. (กราบ)
 สุปะฏิปันโน ภาวะะวะโต สภาวะะสังโฆ,
 สังฆัง นมามิ. (กราบ)

นมการปาฐะ

(นำ) หันทะ มะยัง พุทธัสสะ ภาวะะวะโต
 ปุพพะภาคะนะมะการัง กะโรมะ เส.
 นะโม ตัสสะ ภาวะะวะโต อระระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะ.

(๓ จบ)

พุทธาภิกฤตีกถา

(นำ) หั้นทะ มะยัง พุทธาภิกฤติง กะโรมะ เส.

(รับ) โย โส ตะถาคะโต อะระหัง สัมมา-
สัมพุทโธ, วิชชาจะระณะสัมปันโน สุคะโต
โลกะวิทู, อะนุตตะโร ปุริสะทัมมะสาระถิ สัตถา
เทวะมะนุสสานัง พุทโธ ภะคะวา, โย อิมัง โลกัง
สะเทวะกัง สะมาระกัง สะพรัหะมะกัง, สัสสะมะณะ-
พุราหะมะณิง ปะชัง สะเทวะมะนุสสัง สะยัง
อะภิกุญฺญา สัจฉิกัตถวา ปะเวเทสสิ, โย อิมมัง เทเสสิ
อาทิกัลยาณัง มัชฌะกัลยาณัง ปะริโยสานะ-
กัลยาณัง, สาทถัง สะพยัญฺชะนัง เภวะละปะริปุณฺณัง
ปะริสุทฺธัง พรัหะมะจะริยัง ปะกาเสสิ, ตะมะหัง
ภะคะวันตัง อะภิปุชชะยามิ ตะมะหัง ภะคะวันตัง
สิระสา นะมามิ. (กราบ)

ธัมมาภิกขุติกถา

(นำ) *หันทะ มะยัง ธัมมาภิกขุติง กะโรมะ เส.*

(รับ) โย โส สุวากขาโต ภาคะวะตา ธัมโม,
 สันทิภูตฺติโก อะกาลิโก เอหิปัสสิโก, โอปะนะยิโก
 ปัจจัตตัง เวทิตฺัพโพ วิญญูหิ, ตะมะหัง ธัมมัง
 อะภิปุชะยามิ ตะมะหัง ธัมมัง สิริสะสา นะมามิ.

(กราบ)

สังฆาภิกขุติกถา

(นำ) *หันทะ มะยัง สังฆาภิกขุติง กะโรมะ เส.*

(รับ) โย โส สุปะภฺปิโน ภาคะวะโต สาวะกะ-
 สังโฆ, อุชุปะภฺปิโน ภาคะวะโต สาวะกะสังโฆ,
 ญายะปะภฺปิโน ภาคะวะโต สาวะกะสังโฆ,
 สามีจิปะภฺปิโน ภาคะวะโต สาวะกะสังโฆ,
 ยะทิหัง จัตตาริ ปุริสะยุดานิ อัญฺฐะ ปุริสะปุคคะลา,
 เอสะ ภาคะวะโต สาวะกะสังโฆ, อาหุเนยโย

ปาหุเนยโย ทักขิณเยโย อัญชชะลิกะระณเยโย,
อะนุตตะรัง ปุญญักเขตตัง โลกัสสะ, ตะมะหัง
สังฆัง อะภิปุชชยามิ ตะมะหัง สังฆัง สิริสา
นะ मामิ. (กราบ)

(นั่งพับเพียบ)

รตนัตตยัปปณามคาถาและสังเวคปริกิตตนปาฐะ
(นำ) หันทะ มะยัง ระตะนัตตยัปปะณามะคาถาโย

เจวะ สังเวคะปะริกิตตะนะปาฐัญญะจะ ภาณามะ เส.

(รตนัตตยัปปณามคาถา)

(รับ) พุทโธ สุสุทโธ กะรุณามะหังณะโว

โยจจันตะสุทธััพพะระญาณะโลจะโน

โลกัสสะ ปาปุปะกิเลสชะฆาตะโก

วันทามิ พุทธัง อะหะมาทะเรนะ ตัง

ธัมโม ปะทีโป วียะ ตัสสะ สัตถุโน

โย มัคคะปากามะตะเกทะภินนะโก

โลกุตตะโร โย จะ ตะทัตถะทีปะโน

วันทามิ ธิมมัง อะหะมาทะเรนนะ ตัง
 สังโฆ สุเขตตาภยะติเขตตะสัณฺญีโต
 โย ทิฏฐะสันโต สุคะตานุโพธะโก
 โลลัปปะหิโน อะริโย สุเมธะโส
 วันทามิ สังฆัง อะหะมาทะเรนนะ ตัง
 อิจเจวะเมกัันตะภิปุชะเนยยะกัง
 วัตถุตตะยัง วันทะยะตาภิสังฆะตัง
 ปุญฺญัง มะยา ยัง มะมะ สัพพะปัททะวา
 มา โหนตุ เว ตัสสะ ปะภาวะสิทธิยา.

(สังเวคปริกิตตนาปาฐะ)

อิธะ ตะถาคะโต โลเก อุปันโน อะระหัง
 สัมมาสัมพุทโธ, ธิมโม จะ เทสิโต นียยานิโก
 อุปะสะมิโก ปะรินิพพานิโก สัมโพธะคามิ
 สุคะตูปะเวทิตโต, มะยัันตัง ธิมมัง สุตฺวา เอวัง
 ชานามะ, ชาตีปี ทุกขา ชะราปี ทุกขา มะระณัมปิ

ทุกข์, โสกะปะริทเวะทุกขะโทมะนัสสุปายาสาปิ
 ทุกขา, อัมปิเยหิ สัมปะโยโค ทุกโข ปิเยหิ
 วิปะโยโค ทุกโข ยัมปิจฉัง นะ ละภะติ ตัมปิ
 ทุกข์, สังขิตเตนะ ปัญญาพานักขันธา ทุกขา,
 เสยยะถิทัง, รุปุปาทานักขันโธ, เวทะนุปาทานัก-
 ขันโธ, สันญญาพานักขันโธ, สังขารุปาทานัก-
 ขันโธ, วิญญาณุปาทานักขันโธ, เยสัง ปะริญญาเย,
 ณะระมาโน โส ภาคะวา, เอวัง พะหุลัง สาวะเก
 วิเนติ, เอวังภาคา จะ ปะนัสสะ ภาคะวะโต
 สาวะเกสุ อะนุสาสะนี, พะหุลา ปะวัตตะติ, รุปัง
 อะนิจัจัง, เวทะนา อะนิจจา, สันญญา อะนิจจา,
 สังขารา อะนิจจา, วิญญาณัง อะนิจัจัง, รุปัง
 อะนัตตา, เวทะนา อะนัตตา, สันญญา อะนัตตา,
 สังขารา อะนัตตา, วิญญาณัง อะนัตตา, สัพเพ

สังขารา อะนิจจา, สัพเพ ธัมมา อะนัตตาติ, เต^๑
 มะยัง โอตินณามหะ ชาติยา ชะรามะระณนะ,
 โสเกหิ ปะริเทเวหิ ทุกเขหิ โทมะนัสเสหิ อุปายาเสหิ,
 ทุกโขติณณา ทุกชะปะเรตา, อัมเปวะนามิมัสสะ
 เภวะลัสสะ ทุกขักขันธัสสะ อันตะกิริยา ปัญญา
 เยถาติ,

ต่อจากนี้ พระภิกษุสามเณร กับอุบาสกอุบาสิกา สวดต่างกัน

พระภิกษุสามเณรสวดดังนี้

จิระปะรินิพพุตัมปิ ตัง ภาคะวันตัง อุททิสสะ
 อะระหันตัง สัมมาสัมพุทัง, สัทธา อะการัสมา
 อะนะการิยัง ปัพพะชิตา, ตัสมิง ภาคะวะติ
 พุรัมมะจะริยัง จะรามะ, ภิกขุณัง ลิกขาสาชีวะ-
 สะมาปันนา,^๒ ตัง โน พุรัมมะจะริยัง อิมัสสะ

^๑ หญิงสวด ตา (เป็นการเปลี่นรูปคำตามหลักภาษา)

^๒ สามเณรเว้น ไม่สวด ภิกขุณัง ลิกขาสาชีวะสะมาปันนา

เกาะลัสสะ ทุกข์ขันธัสสะ อันตะกิริยาเย
สังวัตตะตุ.

อุบาสกอุบาสิกาสดดังนี้

จิระปะรินิพพตัมปิ ตัง ภาคะวันตัง สาระณัง
คะตา ธัมมัญจะ ภิกขุสังฆัญจะ ตัสสะ ภาคะวะโต
สาสะนัง ยะถาสัตติ ยะถาพะลัง มะนะสิกะโรมะ
อะนุปะฏิปัชชามะ สา สา โน ปะฏิปัตติ อิมัสสะ
เกาะลัสสะ ทุกข์ขันธัสสะ อันตะกิริยาเย สังวัตตะตุ.

ปัตติทานคาถา

(นำ) หันทะ มะยัง ปัตติทานะคาถาโย ภาณามะ เส.

(รับ) ยา เทวะตา สันติ วิหาระวาสิณี
ภูเป ฆะเร โพธิฆะเร ตะหิง ตะหิง
ตา ธัมมะทาเนนะ ภาวันตุ ปุชิตา
โสตถิง กะโรนเตระ วิหาระมัณฑะเล

เถรา จะ มัชฌมา นวะวะกา จะ ภิกขะโว
 สาราณิกา ทานะปะตี อุปาสะกา
 คามา จะ เทสา นิคะมา จะ อีสสะรา
 สัปปาณะภูตา สุขิตา ภาวันตุ เต
 ชะลาพุชา เยปิ จะ อังทะสัมภะวา
 สังเสทะชาตา อะถะโวปะปาติกา
 นียยานิกัง รัมมะวะรัง ปะฏิจจะ เต
 สัฟเพปิ ทุกขัสสะ กะโรนตุ สังชะยัง.

ฐาตุ จิรัง สะตัง รัมโม รัมมัทธะรา จะ ปุคคะลา
 สังโฆ โหตุ สะมัคโค วะ อัตถายะ จะ หิตายะ จะ
 อัมเห รักชะตุ สัทรัมโม สัฟเพปิ รัมมะจาริโน
 วุฑฒิัง สัมปาปุณเณยามะ รัมเม อะริยัปปะเวทิตะ.

ต่อจากนี้ นั่งเจริญจิตตภาวนา

คำแผ่เมตตา

สัพเพ สัตตา อะเวรา โหนตุ อหยาปชฌา
อะนีฆา สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ.

ขอสัตว์ทั้งหลายทั้งปวง, ที่เป็นเพื่อนทุกข์ เกิด
แก่ เจ็บ ตาย ด้วยกันหมดทั้งสิ้น จงเป็นสุข เป็นสุข
เถิด, อย่าได้มีเวรแก่กันและกันเลย, อย่าได้
เบียดเบียนซึ่งกันและกันเลย, อย่าได้มีทุกข์กายทุกข์
ใจเลย, จงมีแต่ความสุขกาย สุขใจ, รักษาตนให้พ้น
จากทุกข์ภัยด้วยกันหมดทั้งสิ้นเถิด.

จบทำวัตรเช้า

ทำวัตรค่ำ

บทสวดทำวัตรค่ำ

(เมื่อพร้อมกันแล้ว ฟังนั่งคุกเข่า
แล้วกราบพระพุทธรูปพร้อมกัน ๓ หน)

บูชาพระรัตนตรัย

(ผู้เป็นประธานจะกล่าวนำ โปรดว่าตามเป็นตอน ๆ ดังนี้)

โย โส ภาคะวา อะระหัง สัมมาสัมพุทโธ
สวากขาโต เยนะ ภาคะวะตา ธัมโม
สุปะฏิปันโน ยัสสะ ภาคะวะโต สาวะกะสังโฆ
ตัมมะยัง ภาคะวันตัง สะธัมมัง สะสังฆัง
อิเมหิ สักกาเรหิ ยะถาระหัง อโรปิเตหิ อะภิปูชะยามะ
สาธู โน ภาณเต ภาคะวา สุจิระปะรินิพพุโตปิ
ปัจฉิมาชณะตานุกัมปะมานะสา
อิเม สักกาเร ทุคคะตะปัณณาการะภูเต ปะฐักคัณหาตุ
อัมหากัง ทีฆะรัตตัง หิตายะ สุขายะ.

นมัสการพระรัตนตรัย

อะระหัง สัมมาสัมพุทโธ ภาวะะวา,
พุทัง ภาวะะวันตัง อะภิวาเทมิ. (กราบ)
สุวากขาโต ภาวะะวะตา อัมโม,
อัมมัง นมัสสามิ. (กราบ)
สุปะฏิปันโน ภาวะะวะโต สภาวะะสังโฆ,
สังฆัง นามามิ. (กราบ)

นมการปาฐะ

(นำ) หันทะ มะยัง พุทธัสสะ ภาวะะวะโต
ปุพพะภาคะนะมะการัญญะจะ
พุทธานุสสะตินะนัญจะ ภาวะะโรมะ เส.

นะโม ตัสสะ ภาวะะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะ.

(ว่า ๓ จบ)

พุทธธานุสสตินยปาฐะ

ตั้ง โข ปะนะ ภาคะวันตัง เอวัง กัลยาโณ
 กิตติสัทโท อัมภุคคะโต, อิติปิ โส ภาคะวา อะระหัง
 สัมมาสัมพุทธโธ, วิชชาจะระณะสัมปันโน สุคะโต
 โลกะวิทู, อะนุตตะโร ปุริสะทัมมะสาระถิ สัตถา
 เทวะมะนุสสานัง พุทโธ ภาคะวาติ.

พุทธธาภิคีติคาถา

(นำ) หันทะ มะยัง พุทธธาภิคีติง กะโรมะ เส.

(รับ) พุทธวาระหันตะวะระตาทิกุณาภियุตโต

สุทธาภิญาณะกะรุณาหิ สะมาคะตัตโต

โพเธสิ โย สุขะนะตัง กะมะลังวะ สุโร

วันทามะหัง ตะมะระณัง สิริสะสา ชิเนนทัง

พุทโธ โย สัพพะปาณีนัง สะระณัง เขมะมุตตะมัง

ปะฐะมานุสสติภูฐานัง วันทามิ ตัง สิริเณะหัง

พุทธัสสาห์สมิ ทาโล^๑ วะ พุทโธ เม สามิกิสสะโร
 พุทโธ ทุกขัสสะ ฆาตา จะ วิธาตา จะ หิตัสสะ เม
 พุทธัสสาห์ง นิยยาเทมิ สรรีรัญชิวิตัญจิทัง
 วันทันทโตหัง^๒ จะริสสามิ พุทธัสเสวะ สุโพธิตัง
 นัตถิ เม สรระณัง อัญญัง พุทโธ เม สรระณัง ะรัง
 เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ วัตเทมยยัง สัตถุ สาสะเน
 พุทธัง เม วันทะมานะ^๓ ยัง ปุญญัง ปะสุตัง อิระ
 สัพเพปิ อันตะระยา เม มาhesุง ตัสสะ เตชะสา.

(หมอบกราบแล้วสวดดังนี้)

กาเยนะ วาจาเย ะ เจตะสา วา
 พุทเธ กุกัมมัง ปะกะตัง มะยา ยัง
 พุทโธ ปะภุคคัณหะตุ อัจจะยันตัง
 กาลันตะเร สังวะริตุง ะ พุทเธ.

^๑ หญิงสวด **ทาลี** (เป็นการเปลี่ยนรูปคำตามหลักภาษา)

^๒ หญิงสวด **วันทันทิหัง** (เป็นการเปลี่ยนรูปคำตามหลักภาษา)

^๓ หญิงสวด **วันทะมานายะ** (เป็นการเปลี่ยนรูปคำตามหลักภาษา)

ธัมมานุสสตินยปาฐะ

(นำ) หันทะ มะยัง ธัมมานุสสะตินะยัง กะโรมะ เส.
 (รับ) สุวากขาโต ภะคะวะตา ธัมโม, สันทิฏฐิโก
 อากาลิโก เอหิปัสสิโก, โอปะนะยิโก ปัจจัตตัง
 เวทิตัพโพ วิญญูหิติ.

ธัมมาภิกีตिकाถา

(นำ) หันทะ มะยัง ธัมมาภิกีติง กะโรมะ เส.
 (รับ) สุวากขาตะตาทิกุณเอยะคะวะเสนะ เสยโย
 โย มัคคะปากะปะริยัตติวิโมกขะเภทโ
 ธัมโม กุโลกะปะตะนา ตะทะธาริธาริ
 วันทามะหัง ตะมะหะรัง วะระธัมมะเมตัง
 ธัมโม โย สัพพะปาณินัง สาระณัง เขมะมุตตะมัง
 ทุดิยานุสสะติฏฐานัง วันทามิ ตัง สีเรนะหัง

รัมม์สสาหัสมิ ทาโส^๑ วะ   รัมโม่ เม สามิกิสสระโร
 รัมโม่ ทุกข์สสะ ฆาตา จะ   วิธาตา จะ หิตัสสะ เม
 รัมม์สสาหัง นิยยาเทมิ   สระรี่ัญชีวิตัญจิหัง
 วันทันทิตหัง^๒ จะริสสามิ   รัมม์สเสวะ สุรัมมะตัง
 นัตถิ เม สระระณัง อัญญัง   รัมโม่ เม สระระณัง วะรัง
 เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ   วัชเตมยยัง สัตถุ สาสะเน
 รัมมัง เม วันทะมานะ^๓   ยัง ปุญญัง ปะสุตัง อิระ
 สัพเพปิ อันตะรายา เม   มาhesุง ตัสสะ เตชะสา
 (หมอบกราบแล้วสวดดังนี้)

กาเยนะ วาจาเย วะ เจตะสา วา
 รัมเม กุกัมมัง ปะกะตัง มะยา ยัง
 รัมโม่ ปะฎีกัคคณหะตุ อัจจะยันตัง
 กาลันตะเร สังวะริตุง วะ รัมเม

^๑ หญิงสวด **ทาโส** (เป็นการเปลี่ยยนรูปคำตามหลักภาษา)

^๒ หญิงสวด **วันทันทิตหัง** (เป็นการเปลี่ยยนรูปคำตามหลักภาษา)

^๓ หญิงสวด **วันทะมานายะ** (เป็นการเปลี่ยยนรูปคำตามหลักภาษา)

สังฆานุสสตินยปาฐะ

(นำ) หันทะ มะยัง สังฆานุสสะตินะยัง กะโรมะ เส.

(รับ) สุปะฏิปันโน ภาคะวะโต สาวะกะสังโฆ,
 อุกุปะฏิปันโน ภาคะวะโต สาวะกะสังโฆ, ญายะ-
 ปะฏิปันโน ภาคะวะโต สาวะกะสังโฆ, สามีจิ-
 ปะฏิปันโน ภาคะวะโต สาวะกะสังโฆ, ยะทิทัง
 จัตตาริ ปุริสะยุคานิ อัฏฐะ ปุริสะปุคคะลา, เอสะ
 ภาคะวะโต สาวะกะสังโฆ, อาหุเนยโย ปาหุเนยโย
 ทักขิณเณยโย อัญชะลีกะระณีโย, อะนุตตะรัง
 ปุญญัญญัฆะตัง โลกัสะสาติ.

สังฆาภิกษิติกาถา

(นำ) หันทะ มะยัง สังฆาภิกษิติง กะโรมะ เส.

(รับ) สัทธัมมะโช สุปะฏิปัตติคณาทียุตโต

โยฎฐัพพีโธ อะริยะปุคคะละสังฆะเสฎฐโฐ

สีลาทิธัมมะปะวะราสะยะกายะจิตโต

วันทามะหัง ตะมะรียานะ คะณัง สุขุทัง
 สังโฆ โย สัพพะปาณีนัง สะระณัง เขมะมุตตะมัง
 ตะติยานุสสะติฏฐานัง วันทามิ ตัง สีเรนะหัง
 สังฆัสสาหัสสิมิ ทาโส^๑ วะ สังโฆ เม สามิกิสสะโร
 สังโฆ ทุกข์สสะ ฆาตา จะ วิชิตา จะ หิตัสสะ เม
 สังฆัสสาหัง นียยาเทมิ สะรีรัญชีวิตัญจิหัง
 วันทันโตหัง^๒ จะริสสามิ สังฆัสโสปะฏิปันนะตัง
 นัตถิ เม สะระณัง อัญญัง สังโฆ เม สะระณัง ะรัง
 เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ วัชเตมยยัง สัตถุ สาสะเน
 สังฆัง เม วันทะมานะ^๓ ยัง ปุญญัง ปะสุตัง อิธะ
 สัพเพปิ อันตะรายา เม มาहेสุง ตัสสะ เตชะสา.

(หมอบกราบแล้วสวดดังนี้)

๑ หญิงสวด **ทาสี** (เป็นการเปลี่ยนรูปคำตามหลักภาษา)

๒ หญิงสวด **วันทันตีหัง** (เป็นการเปลี่ยนรูปคำตามหลักภาษา)

๓ หญิงสวด **วันทะมานายะ** (เป็นการเปลี่ยนรูปคำตามหลักภาษา)

กาเยนะ วาจาเย เจตตะสา วา
 สังฆะ กุกัมมัง ปะกะตัง มายา ยัง
 สังโฆ ปะฎิคคัณหะตุ อัจจะยันตัง
 กาลันตะเร สังวะริตุง วะ สังฆะ.

เทวธรรมคาถา

หิริโอตตปปะสัมปันนา สุกกะธัมมะสะมาหิตา
 สันโต สัปปุริสา โลกเก เทวะธัมมาติ วุจจะเร.

วันทาบทใหญ่

วันทามิ เจตียัง สัพพัง สัพพัญญาเน สุปะติฎฐิตัง
 สารีริกะธาตุ มะหาโพธิง พุทธะรูปีง สะกะลัง สะทา.

วันทามิ พุทธัง ภาวะปาระติณณัง

ตีโลกะเกตุง ตีภาวะกะนาถัง

โย โลกะเสฏฐิโน สะกะลัง กิเลสัง

เฉตวานะ โพเธสิ ชะนัง อะนันทัง.

ยัง นัมมะทายะ นะทียา ปฺุลินเ จะ ตีเร
 ยัง สัจจะพันัธะคิริเก สุมะนาจะลัคเค
 ยัง ตัตถะ โยนะกะปุเร มฺุนิโน จะ ปาทัง
 ตัง ปาทะวะลัฏฐะนะมะหัง สีระสา นะมามิ.
 สุวัณณะมาลิกะ สุวัณณะปัพพะเต

สุมะนะกุณฺเ โยนะกะปุเร นัมมะทายะ นะทียา
 ปัญจะปาทะวะรัง ฐานัง อะหัง วันทามิ ทูระโต.
 อะหัง วันทามิ ธาตุโย อะหัง วันทามิ สัพพะโส.

อิจจะวะมัจจันตะนะมัสสะเนยยัง
 นะมัสสะมาโน ระตะนัตตะยัง ยัง
 ปุญญาภิสันทัง วิปุลัง อะลัตถัง
 ตัสสาณุภาเวนะ หะตันตะราโย.

อามันตะยามิ โว ภิกขะเว ปะฐิวะทะยามิ โว ภิกขะเว
 ขะยะวะยะธัมมา สังขารา อัปปะมาเทนะ สัมปาเทถาติ.

กรวดน้ำ

อิมินา ปุณฺณกะกัมเมนะ อุปัชฌายา คุณฺตตะรา
 อาจะริยุปะการา จะ มาตาปิตา จะ ญฺาตะกา
 สุริโย จันฺติมา ราชา คุณฺะวันฺตา นะราปิ จะ
 พุรฺหมะมารา จะ อินฺทา จะ โลกะปาลา จะ เทวะตา
 ยะโม มิตฺตา มะนุสฺสา จะ มัชฌัตฺตา เวกาปิ จะ
 สัพเพ สัตฺตา สุขี โหนฺตุ ปุณฺณานิ ปะกะตานิ เม
 สุขัง จะ ติวิจัง เทนฺตุ ขิปฺปัง ปาเปละ โว มะตัง.

อิมินา ปุณฺณกะกัมเมนะ อิมินา อุทฺติเสนะ จะ
 ขิปปาหัง สุละภะ เจวะ ตัณฺหุปาทานะเฉทะนัง
 เย สันฺตานิ หินา ธัมมา ยาวะ นิพพานะโต มะมัง
 นัสสันฺตุ สัพพะทา เยวะ ยัตถะ ชาโต ภาเว ภาเว
 อุชฺฉิตตัง สะติปัญฺญา สัลเลโข วิริยมฺหิณา
 มารา ละภันฺตุ โนกาสัง กาทุญฺจะ วิริเยสุ เม
 พุทฺธาธิปะวะโร นาโถ ธัมโม นาโถ ะรุตตะโม
 นาโถ ปัจเจพุทฺโธ จะ สังโฆ นาโถตตะโร มะมัง
 เตสฺสิตตะมานุภาเวนะ มาโรกาสัง ละภันฺตุ มา.

ภาค ๒

บทเจริญพระพุทธมนต์

ชุมนุมเทวดา

ผริตวานะ เมตตัง สะเมตตา ภาทันตา
อะวิกขิตตะจิตตา ปะริตตัง ภาณันตุ.
สัคเค กาเม จะ รูเป คิริสีขะระตะเณ จันตะลิกเข
วิมานे ที่เป รัฎฐะ จะ คาเม ตะรุวะนะคะหะเน
เคหะวัตถุมหิ เขตเต ภูมมา จายันตุ เทวา ชะละ-
ละวิสะเม ยักขะคันธัพพะนาคา ติฎฐันตา
สันติเก ยัง มุนิวะระวะจะนัง สาธะโว เม สุณันตุ.
ธัมมัสสะวะนะกาโล อะยัมภาทันตา ธัมมัส-
สะวะนะกาโล อะยัมภาทันตา ธัมมัสสะวะนะ-
กาโล อะยัมภาทันตา.

นมการปาฐะ

นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะ

(๓ จบ)

สรณคมนปาฐะ

พุทฺธัง สาระณัง คัจฉามิ,

ธัมมัง สาระณัง คัจฉามิ,

สังฆัง สาระณัง คัจฉามิ.

ทุติยัมปิ พุทฺธัง สาระณัง คัจฉามิ,

ทุติยัมปิ ธัมมัง สาระณัง คัจฉามิ,

ทุติยัมปิ สังฆัง สาระณัง คัจฉามิ.

ตะติยัมปิ พุทฺธัง สาระณัง คัจฉามิ,

ตะติยัมปิ ธัมมัง สาระณัง คัจฉามิ,

ตะติยัมปิ สังฆัง สาระณัง คัจฉามิ.

บทสวด

เจริญพระพุทธมนต์ในงานมงคลทั่วไป

นมการสืทธิคาคา

สัมพุทธะ อัญญะวิสัยจะ ทวาหะสัยจะ สะหัสสะเก
ปัญจะสะตะสะหัสสานิ นะมามิ สิริสะสา อะหัง
เตสัง รัมมัญจะ สังขัญจะ อาหะเรนนะ นะมามิหัง
นะมะการานุภาวนะ หันตวา สัพเพ อุปัททะเว
อะเนกา อันตะรายาปิ วินัสสันตุ อะเสสะโต.

สัมพุทธะ ปัญจะปัญญาสัยจะ จะตฺวิสะติสะหัสสะเก
หะสะสะตะสะหัสสานิ นะมามิ สิริสะสา อะหัง
เตสัง รัมมัญจะ สังขัญจะ อาหะเรนนะ นะมามิหัง
นะมะการานุภาวนะ หันตวา สัพเพ อุปัททะเว
อะเนกา อันตะรายาปิ วินัสสันตุ อะเสสะโต.

สัมพุทฺธ นระวุตตะระสะเต อัญฺญะจัตตาฬีสะสะหีสสะเก
 วีสะติสะตะสะหีสธานี นมะมี สิระสา อะหัง
 เตสัง ฐัมมัญฺจะ สังขัญฺจะ อาทะเรนะ นมะมีหัง
 นมะการานุกาเวนนะ หันตวา สัพเพ อุปัททะเว
 อะเนกา อันตะรายาปี วินัสสันตุ อะเสสะโต.

นโมการอัญฺญกะ

นะโม อะระหะโต สัมมา- สัมพุทฺธัสสะ มะहेสิโน
 นะโม อุตตะมะฐัมมัสสะ สุวากขาตัสสะเว เตนิระ
 นะโม มะหาสังขัสสาปี วิสุทฺธะสีละทิฏฺฐิโน
 นะโม โอมาทุยารัทธัสสะ ระตะนัตถัสสะ สาธุกัง
 นะโม โอมะกาตีสสะ ตัสสะ วัตถุตตะยัสสะปี
 นะโม การูปปะกาเวนนะ วิคัจฉันตุ อุปัททะวา
 นะโม การานุกาเวนนะ สุวัตถิ โหตุ สัพพะทา
 นะโม การัสสะ เตเชนะ วิวิมฺหิ โหมิ เตชะวา.

มังคลสูตร

อะเสวะนา จะ พาลานัง ปิณฑิตานัญญจะ เสวะนา
 ปุชา จะ ปุชชนียานัง เอตัมมังคะละมุตตะมัง.
 ปะฐวีรุปะเทสะวาโส จะ ปุพเพ จะ กะตะปุญญะตา
 อัตตะสัมมาปะณิธิ จะ เอตัมมังคะละมุตตะมัง.
 พาหุสัจจัญจะ สิปปัญจะ วินะโย จะ สุสิกขิโต
 สุภาสิตา จะ ยา วาจา เอตัมมังคะละมุตตะมัง.
 มาตาปิตุอุปัฏฐานัง ปุตตะทารัสสะ สังกะโห
 อะนาคุลา จะ กัมมันตา เอตัมมังคะละมุตตะมัง.
 ทานัญญจะ ธรรมะจะริยา จะ ญาคะกานัญญจะ สังกะโห
 อะนะวัชชานิ กัมมานิ เอตัมมังคะละมุตตะมัง.
 อาระตี วิระตี ปาปา มัชชะปาณา จะ สัตถุญะโม
 อัมปะมาโท จะ ธรรมะสุ เอตัมมังคะละมุตตะมัง.
 คาระโว จะ นิวาโต จะ สันตุฎฐี จะ กะตัญญุตา

กาเลนะ ฐัมมัสสะวะนัง เอตัมมังคะละมุตตะมัง.
 ขันตี จะ โสวะจัสสะตา สมะณานัญญจะ ทัสสะนัง
 กาเลนะ ฐัมมะสากัจฉา เอตัมมังคะละมุตตะมัง.
 ตะโป จะ พรัหฺมะจะริยัญญจะ อะริยะสัจจานะ ทัสสะนัง
 นิพพานะสัจฉิกิริยา จะ เอตัมมังคะละมุตตะมัง.
 ญฺฐัสสะ โลกะฐัมเมหิ จิตตัง ยัสสะ นะ กัมปะติ
 อะโสกัง วิระชัง เขมัง เอตัมมังคะละมุตตะมัง.
 เอตาทิสานิ กัตวานะ สัพพัตถะมะปะราชาชิตา
 สัพพัตถะ โสตถิง คัจฉันติ ตันเตสัง มังคะละมุตตะมันติ.

รตนสูตรตะ

ยังกิญฺจิ วิตตัง อิธะ วา หุรัง วา
 สักเคสุ วา ยัง ระตะนัง ปะณีตัง
 นะ โน สะมัง อตฺถิ ตะถาคะเตนะ
 อิหัมปิ พุทฺธะ ระตะนัง ปะณีตัง

เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตถิ โหตุ.

ขะยัง วิราคัง อะมะตัง ปะณีตัง
 ยะทัชฌะคา สักกะมะนุณี สะมาหิโต
 นะ เตนะ ธัมเมนะ สะมัตถิ กิณฺจ
 อิทัมปิ ธัมเม ระตะนัง ปะณีตัง
 เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตถิ โหตุ.

ยัมพุทเธเสฏฺฐโฐ ปะริวัณณะยิ สุจิง
 สะมาธิมานันตะริกัณฺเฑมาหุ
 สะมาธินา เตนะ สะโม นะ วิชชะติ
 อิทัมปิ ธัมเม ระตะนัง ปะณีตัง
 เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตถิ โหตุ.

เย ปุคคะลา อัญฺฐะ สะตัง ปะสัณฺฐา
 จัตตารี เอตานิ ยุคานิ โหนติ
 เต ทักขิณฺเอยยา สุคะตัสสะ สาวะกา
 เอเตสุ ทินนานิ มะหัพพะลาณี

อิทัมปิ สังฆะ ระตะนัง ปะณีตัง
เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตถิ โหตุ.

เย สุปะยุดตา มะนะสา ทัพเพนะ
นิกกามิโน โคตะมะสาสะนัมหิ
เต ปัตติปัตตา อะมะตัง วิคัยหะ
ลัทธา มุธา นิพพุตัง ภูญชะมานา
อิทัมปิ สังฆะ ระตะนัง ปะณีตัง
เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตถิ โหตุ.

ชีณัง ปุราณัง นะวัง นัตถิ สัมภะวัง
วิรัตตะจิตตายะติเก ภาวัสมิง
เต ชีณะพีชา อะวิรุฬหิฉันทา
นิพพันติ ธีรา ยะถายัมปะทีโป
อิทัมปิ สังฆะ ระตะนัง ปะณีตัง
เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตถิ โหตุ.

(รัตนสูตรนี้ได้คัดตัดตอนมาเฉพาะที่นิยมสวดกันโดยทั่วไปเท่านั้น)

กรณียเมตตสุตตะ

เมตตัญจะ สัพพะโลกัสมิง มานะสัมภาวะเย อะปะริมาณัง
 อุทัง อะโธ จะ ติริยัญจะ อะสัมพาธัง อะเวรัง อะสะปะตตัง
 ติญญัญจะรัง นิสินโน วา สะยาโน วา ยาวะตัสสะ วิคะตะมัทโธ
 เอตัง สะติง อะธิฏฐะเยยะ พุรัหมะเมตัง วิหารัง อิธะมาหุ
 ทิฏฐัญจะ อะนุปะคัมมะ สีละวา ทัสสะเนนะ สัมปันโน
 กาเมสุ วินะยะ เคธัง นะ หิ ชาตุ คัมพะเสยยัง ปุณะเรตีติ.

(กรณียเมตตสูตรนี้ได้คัดตัดตอนมาเฉพาะที่นิยมสวดกันโดยทั่วไปเท่านั้น)

วิภูฏกปริตตะ

อัทถิ โลกะ สีละคุโณ	สัจจัง โสเจยยะนุททะยา
เตนะ สัจเจนะ กาทามิ	สัจจะกิริยะมะนุตตะรัง
อาวัชชิตวา ธัมมะพะลัง	สะริตฺวา ปุพพะเก ชิเน
สัจจะพะละมะวัสสาเย	สัจจะกิริยะมะกาสะหัง

สันติ ปักขา อะปัตตะนา   สันติ ปาทา อะวัณฺจะนา
 มาตา ปิตา จะ นิกขันตา   ชาตะเวทะ ปะฎีกะมะ
 สะหะ สัจเจ กะเต มัยหัง   มะหาปัสสะลิตโต สีซี
 วัชเชสี โสพะสะ กะรีสานิ   อุทะกัง ปัตวา ยะถา สีซี
 สัจเจะนะ เม สะโม นัตถิ   เอสา เม สัจจะปาระมิตฺติ.

โพชฌังคปริตตะ

โพชฌังโค สะติสังขาโต   ธัมมานัง วิจะโย ตะถา
 วิริยัมปติปัสสัทธิ-   โพชฌังคา จะ ตะถาปะเร
 สะมาธูปะกขะโพชฌังคา   สัตเตเต สัพพะทัสสินา
 มุณินา สัมมะทักขาตา   ภาวิตา พะหุสีกะตา
 สังวัตตันติ อะภิญญาเย   นิพพานายะ จะ โพธิยา
 เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ   โสตถิ เต โหตุ สัพพะทา.
 เอกัสมิง สะมะเย นาโถ   โมคคัลลานัญจะ กัสสะปัง
 คิลานะ ทุกขิตะ ทิสฺวา   โพชฌังเค สัตตะ เทสะยิ

เต จะ ตัง อะภินันทิตฺวา โรคา มุจจิงสุ ตังขะณ
 เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ โสตถิ เต โหตุ สัพพะทา.

เอกะทา รัมมะราชาปี เกลัญญะนาภิปีพีโต
 จุนทตเถเรนนะ ตัญญะวะ ภาณปาตวานะ สาทะรัง
 สัมโมทิตฺวา จะ อาพาธาตัมหา วุฏฐาสิ ฐานะโส
 เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ โสตถิ เต โหตุ สัพพะทา.

ปะหีนา เต จะ อาพาธาติณณันนัมปิ มะเหลสีนัง
 มัคคาหะตะกิเลสา วะ ปัตตานุปัตติรัมมะตัง
 เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ โสตถิ เต โหตุ สัพพะทา.

ปกิณกคาถา

สັกกัตฺวา พุทธะระตะนัง โอสะถัง อุตตะมัง ะรัง
 หิตัง ทเวมะนุสสานัง พุทธะเตเชนะ โสตถินา
 นัสสันตุ ปัททะวา สัพเพ ทุกขา วุปะสะเมนตุ เต.
 สັกกัตฺวา รัมมะ ระตะนัง โอสะถัง อุตตะมัง ะรัง

ประริพาหุประสะมะนัง	ธัมมะเตเชนะ โสตถิณา
นัสสันตุ ปัททวา สัพเพ	ภะยา วุประสะเมนตุ เต.
สัฏกัตวา สังฆะระตะนัง	โอสะถัง อุตตะมัง ะรัง
อาหุเนยยัง ปาหุเนยยัง	สังฆะเตเชนะ โสตถิณา
นัสสันตุ ปัททวา สัพเพ	โรคา วุประสะเมนตุ เต.

นัตถิ เม สาระณัง อัญญัง	พุทโธ เม สาระณัง ะรัง
เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ	โหตุ เต ชะยะมังคะลัง
นัตถิ เม สาระณัง อัญญัง	ธัมโม เม สาระณัง ะรัง
เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ	โหตุ เต ชะยะมังคะลัง
นัตถิ เม สาระณัง อัญญัง	สังโฆ เม สาระณัง ะรัง
เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ	โหตุ เต ชะยะมังคะลัง.

ยังกิญจิ ระตะนัง โลเก	วิชชะติ วิวิธัง ปุถุ
ระตะนัง พุทธะสะมัง นัตถิ	ตัสมา โสตถิ ภะวันตุ เต.
ยังกิญจิ ระตะนัง โลเก	วิชชะติ วิวิธัง ปุถุ
ระตะนัง ธัมมะสะมัง นัตถิ	ตัสมา โสถิ ภะวันตุ เต.

ยังกิญจิ ระตะนัง โลเก วิชชะติ วิวิธัง ปุถุ
 ระตะนัง สังฆะสะมัง นัตถิ ตัสมา โสตถิ ภาวันตุ เต.

อิตปิ โส ภาคะวา อะระหัง สัมมาสัมพุทโธ วิชชา-
 จะระณะสัมปันโน สุคะโต โลกะวิทู อะนุตตะโร ปุริส-
 ทัมมะสาระถิ สัตถา เทวะมะนุสสานัง พุทโธ ภาคะวาติ.
 สุวากขาโต ภาคะวะตา ธัมโม สันทิฏฐิโก อกาลิโก
 เอหิปัสสิโก โอปะนะยิโก ปัจจัตตัง เวทิตัพโพ วิญญูหิติ.
 สุปะฏิปันโน ภาคะวะโต สาวะกะสังโฆ อุชุปะฏิปันโน
 ภาคะวะโต สาวะกะสังโฆ ญายะปะฏิปันโน ภาคะวะโต
 สาวะกะสังโฆ สามีจิปะฏิปันโน ภาคะวะโต สาวะกะ
 สังโฆ ยะทิทัง จัตตาริ ปุริสะยุคานิ อัฏฐะ ปุริสะปุคคะลา
 เอสะ ภาคะวะโต สาวะกะสังโฆ อาหุเนยโย ปาหุเนยโย
 ทักขิณเยโย อัญชะลีกะระณีโย อะนุตตะรัง ปุญญัญญ-
 เเขตตัง โลกัสสาติ.

อภยปริตตะ

ยันทุนนิมิตตั้ง อะวะมังคะลัญจะ
 โย จามะนาโป สะกุกัณสสะ สัทโท
 ปาปัคคะโห ทุสสุปินัง อะกันตัง
 พุทธานุภาเวนนะ วินาสะเมนตุ.

ยันทุนนิมิตตั้ง อะวะมังคะลัญจะ
 โย จามะนาโป สะกุกัณสสะ สัทโท
 ปาปัคคะโห ทุสสุปินัง อะกันตัง
 ธัมมานุภาเวนนะ วินาสะเมนตุ.

ยันทุนนิมิตตั้ง อะวะมังคะลัญจะ
 โย จามะนาโป สะกุกัณสสะ สัทโท
 ปาปัคคะโห ทุสสุปินัง อะกันตัง
 สังฆานุภาเวนนะ วินาสะเมนตุ.

เทวดาอุยโยชนคาถา

ทุกข์ปปัตตา จะ นิตทุกขา ภาเยปปัตตา จะ นิตภะยา
 โสภักปัตตา จะ นิสโสกา โหนตุ สัพเพปิ ปาณิน
 เอตตาวะตา จะ อัมเหติ สัมภะตัง ปุญญะสัมปะทัง
 สัพเพ เทวานุโมทนต์ุ สัพพะสัมปัตติสิทธิยา
 ทานัง ทะทนต์ุ สัทธายะ สีสัง รักขนต์ุ สัพพะทา
 ภาวะนาภีระตา โหนตุ คัจฉนต์ุ เทวะตาคะตา.

ชยมังคลัญญูกคาถา

พาหุง สะหัสสะมะภินิมิตะสาวุธันตัง
 ครีเมชะลัง อุทิตะโฆระสะเสนะมารัง
 ทานาธิธัมมะวิธินา ชิตะวา มุนินโท
 ตันเตชะสา ภาวะตุ เต ชะยะมังคะลานิ.

มาราติเรกะมะภิกฺขุชณฺิตะสัพพะรัตติง
 โฆรัมปะนาพะวะกะมັกขมะถัถระยัักขัง
 ขันตีสุทั้นตะวิธินา ชิตะวา มุนินโท
 ตันเตชะสา ภาวะตุ เต ชะยะมังคะลานิ.

นาฬาคิริง คะชะวะรัง อะติมัตตะภุตัง
 ทาวักคิจักกะมะสะนีวะ สุทธารุณันตัง
 เมตตัมพุเสกะวิธินา ชิตะวา มุนินโท
 ตันเตชะสา ภาวะตุ เต ชะยะมังคะลานิ.

อุกขิตตะชัคคะมะติหัตถะสุทธารุณันตัง
 ธาวันตีโยชะนะปะถังคฺฤติมาละวันตัง
 อิทธีภิสังขะตะมะโน ชิตะวา มุนินโท
 ตันเตชะสา ภาวะตุ เต ชะยะมังคะลานิ.

กัฏวานะ กัฏฐะมุทะรัง อิวะ คัพภินียา

จิณฺญาเยะ ทุฏฐะวะจะนัง ชะนะกายะมัชฌเณ
 สันเตนะ โสมะวิธินา ชิตะวา มุนินโท
 ตันเตชะสา ภาวะตุ เต ชะยะมังคะลานิ.

สัจจัง วิหาเยะ มะตีสัจจะกะวาทะเกตุง
 วาทาภิโรปิตะมะนัง อะติอันธะภูตัง
 ปัญญาปะทีปะชะลิโต ชิตะวา มุนินโท
 ตันเตชะสา ภาวะตุ เต ชะยะมังคะลานิ.

นันทปะนันทะภุชะคัง วิพุธัง มะหิทธิง
 ปุตเตนะ เถระภุชะเคนะ ทะมาปะยันโต
 อิทฐปะเทสะวิธินา ชิตะวา มุนินโท
 ตันเตชะสา ภาวะตุ เต ชะยะมังคะลานิ.

ทุคคาหะทิฏฐิภุชะเคนะ สุทัฏฐะหัตถัง
 พุรัหมัง วิสุทติชุตติมทธิพะกาภิธานัง

ญาณาคะเทนะ วิธินา ชิตะวา มุนินโท
 ตันเตชะสา ภาวะตุ เต ชะยะมังคะลานิ.

เอตปิ พุทธะชะยะมังคะละอัญญะคาธา
 โย วาจะโน ทินะทิเน สระเต มะตันที
 หิตวานะเนกะวิวิธานิ จุปัทวะวานิ
 โมกขัง สุขัง อะธิคะเมยยะ นะโร สะปัญโญ.

มะหาการุณิโก นาโถ หิตายะ สัพพะปาณินัง
 ปุเรตวา ปาระมี สัพพา ปัตโต สัมโพธิมุตตะมัง
 เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ โหตุ เต ชะยะมังคะลัง.

ชะยันโต โพธิยา มูเล สักยานัง นันทิ-
 วัตตะมะโน เอวัง ตวัง วิชะโย โหหิ ชะยัสสุ
 ชะยะมังคะเล อะปะราชิตะปัลลังเก สีเส
 ปะฐะวีโวปกะเร อะภิสะเก สัพพะพุทธานัง
 อัคคัปปัตโต ปะโมหะติ. สุนักขัตตัง สุขังคะลัง

สุปะภาตัง สุหุฏฐิตัง สุขะโณ สุขุหุตโต จะ
 สุยิฏฐัง พุริหมะจาริสุ ปะทักขิณัง กายะกัมมัง
 วาจากัมมัง ปะทักขิณัง ปะทักขิณัง มะโนกัมมัง
 ปะณิธี เต ปะทักขิณา ปะทักขิณานิ กัตวานะ
 ละภันตัตถะ ปะทักขิเณ.

ภะวะตุ สัพพะมังคะลัง รักขันตุ สัพพะเทวะตา
 สัพพะพุทธานุภาเวนะ สะทา โสตถิ ภะวันตุ เต.
 ภะวะตุ สัพพะมังคะลัง รักขันตุ สัพพะเทวะตา
 สัพพะธัมมานุภาเวนะ สะทา โสตถิ ภะวันตุ เต.
 ภะวะตุ สัพพะมังคะลัง รักขันตุ สัพพะเทวะตา
 สัพพะสังฆานุภาเวนะ สะทา โสตถิ ภะวันตุ เต.

ธัมมจักกัปปวัตตนสูตร

เอวัมเม สุตัง. เอกัง สมะยัง ภาคะวา
 พาราณสียัง วิหะระติ อีสิปะตะเน มิคะทาเย.
 ตัตตระ โข ภาคะวา ปัญจะวัคคิเย ภิกขุ อามันเตสิ.

เทวเม ภิกขเว อันตา ปัพพะชิตนะ นะ
 เสวิตัพพา โย จายัง กามะสุ กามะสุขัลลิกานุโยโค
 หีโน คัมโม โปถุชชะนิโก อะนะริโย
 อะนัตถะสัณ्हิตโต โย จายัง อัตตะกิลมะธา-
 นุโยโค ทุกโข อะนะริโย อะนัตถะสัณ्हิตโต.

เอเต เต ภิกขเว อุโภ อันเต อะนุปะคัมมะ
 มัชฌิมา ปะฏิปะทา ตะถาคะเตนะ อะภิสัม-
 พุทธา จักขุกะระณี ญาณะกะระณี อุปะสะมาเย
 อะภิญญาเย สัมโพธายะ นิพพานายะ สังวัตตะติ.

กะตะมา จะ สา ภิกขเว มัชฌิมา ปะฏิปะทา

ตะถาคะเตนะ อะภิสัมพุทธา จักขุกะระณี
 ญาณะกะระณี อุปะสะมาเย อะภิญญาเย
 สัมโพธายะ นิพพานายะ สังวัตตะติ.

อะยะเมวะ อะริโย อัญจันคิโก มัคโค.
 เสยยะถิทัง. สัมมาทิฏฐิ สัมมาสังกัปปो
 สัมมาวาจา สัมมากัมมันโต สัมมาอาชีโว
 สัมมาวายาโม สัมมาสะติ สัมมาสะมาธิ.

อะยัง โข สากิกขะเว มัชฌิมา ปะฏิปะทา
 ตะถาคะเตนะ อะภิสัมพุทธา จักขุกะระณี
 ญาณะกะระณี อุปะสะมาเย อะภิญญาเย
 สัมโพธายะ นิพพานายะ สังวัตตะติ.

อิทัง โข ปะนะ กิกขะเว ทุกขัง อะริยะ-
 สัจจัง. ชาตีปิ ทุกขา ชะราปิ ทุกขา มะระณัมปิ
 ทุกขัง โสกะปะริเทวะทุกขะโทมะนัสสุปายาสापิ

ทุกขา อัมปิเยหิ สัมปะโยโค ทุกโข ปิเยหิ
 วิปปะโยโค ทุกโข ยัมปิจฉัง นะ ละภะติ ตัมปิ
 ทุกขัง สังขิตเตนะ ปัญจูปาทานักขันธา ทุกขา.

อิทัง โข ปะนะ ภิกขะเว ทุกขะสะมุททะโย
 อะริยะสัจจัง. ยายัง ตัณหา โปโนพภะวิกา
 นันทิราคะสะหะคะตา ตัตฺตระ ตัตฺตราภินันทินี.
 เสยยะถิทัง. กามะตัณหา ภะวะตัณหา วิภะวะ-
 ตัณหา.

อิทัง โข ปะนะ ภิกขะเว ทุกขะนิโรธ
 อะริยะสัจจัง. โย ตัสสาเยวะ ตัณหาเย
 อะเสสะวิราคะนิโรธ จาโค ปะฏินิสสัคโค
 มุตติ อะนาละโย.

อิทัง โข ปะนะ ภิกขะเว ทุกขะนิโรธะ-
 คามินี ปะฏิปะทา อะริยะสัจจัง.

อะยะเมวะ อะริโย อัญ्ञังคิโก มัคโค.
 เสยยะถิทัง. สัมมาทิฏฐิ สัมมาสังกัปปो
 สัมมาวาจา สัมมากัมมันโต สัมมาอาชีโว
 สัมมาวายาโม สัมมาสะติ สัมมาสะมาธิ.

อิทัง ทุกขัง อะริยะสัจจันติ เม ภิกขะเว
 ปุพเพ อะนะนุสสุเตสุ อัมเมสุ จักขุ อุทะปาติ
 ญานัง อุทะปาติ ปญญา อุทะปาติ วิชชา
 อุทะปาติ อาโลโก อุทะปาติ.

ตั้ง โข ปะนิทัง ทุกขัง อะริยะสัจจัง
 ปะริญญะยันติ เม ภิกขะเว ปุพเพ อะนะนุส-
 สฺสุเตสุ อัมเมสุ จักขุ อุทะปาติ ญานัง อุทะปาติ
 ปญญา อุทะปาติ วิชชา อุทะปาติ อาโลโก
 อุทะปาติ.

ตั้ง โข ปะนิทัง ทุกขัง อะริยะสัจจัง

ปะริญญาตันติ เม ภิกขะเว ปุพเพ อณะนุส-
 สุตเตสุ ัมเมสุ จักขุง อุทะปาที ญาณัง อุทะปาที
 ปัญญา อุทะปาที วิชชา อุทะปาที อาโลโก
 อุทะปาที.

อิทัง ทุกขะสะมุทโย อะริยะสัจจันติ เม
 ภิกขะเว ปุพเพ อณะนุสสุตเตสุ ัมเมสุ จักขุง
 อุทะปาที ญาณัง อุทะปาที ปัญญา อุทะปาที
 วิชชา อุทะปาที อาโลโก อุทะปาที.

ตั้ง โข ปะนิทัง ทุกขะสะมุทโย อะริยะ-
 สัจจัง ปะหาตัพพันติ เม ภิกขะเว ปุพเพ
 อณะนุสสุตเตสุ ัมเมสุ จักขุง อุทะปาที ญาณัง
 อุทะปาที ปัญญา อุทะปาที วิชชา อุทะปาที
 อาโลโก อุทะปาที.

ตั้ง โข ปะนิทัง ทุกขะสะมุทโย อะริยะ-

สัจจัง ปะทีนันติ เม ภิกขะเว ปุพเพ
 อณะนุสสุเตสุ ธัมเมสุ จักขุง อุทะปาติ ญาณัง
 อุทะปาติ ปัญญา อุทะปาติ วิชชา อุทะปาติ
 อาโลโก อุทะปาติ.

อิทัง ทุกขะนิโรธ อะริยะสัจจันติ เม
 ภิกขะเว ปุพเพ อณะนุสสุเตสุ ธัมเมสุ จักขุง
 อุทะปาติ ญาณัง อุทะปาติ ปัญญา อุทะปาติ
 วิชชา อุทะปาติ อาโลโก อุทะปาติ.

ตั้ง โข ปะนิทัง ทุกขะนิโรธ อะริยะ-
 สัจจัง สัจฉิกาตัพพันติ เม ภิกขะเว ปุพเพ
 อณะนุสสุเตสุ ธัมเมสุ จักขุง อุทะปาติ ญาณัง
 อุทะปาติ ปัญญา อุทะปาติ วิชชา อุทะปาติ
 อาโลโก อุทะปาติ.

ตั้ง โข ปะนิทัง ทุกขะนิโรธ อะริยะ-

สัจจัง สัจฉิกะตันติ เม ภิกขะเว ปุพเพ
 อะนะนุสสุเตสุ ัมเมสุ จักขุง อุทะปาติ ญาณัง
 อุทะปาติ ปัญญา อุทะปาติ วิชชา อุทะปาติ
 อาโลโก อุทะปาติ.

อิทัง ทุกขะนิโรธะคามินี ปะฏิปะทา
 อะริยะสัจจันติ เม ภิกขะเว ปุพเพ อะนะนุส-
 สฺเตสุ ัมเมสุ จักขุง อุทะปาติ ญาณัง อุทะปาติ
 ปัญญา อุทะปาติ วิชชา อุทะปาติ อาโลโก
 อุทะปาติ.

ตั้ง โข ปะนิทัง ทุกขะนิโรธะคามินี
 ปะฏิปะทา อะริยะสัจจัง ภาเวตัพพันติ เม
 ภิกขะเว ปุพเพ อะนะนุสสุเตสุ ัมเมสุ จักขุง
 อุทะปาติ ญาณัง อุทะปาติ ปัญญา อุทะปาติ
 วิชชา อุทะปาติ อาโลโก อุทะปาติ.

ตั้ง โข ปะนิหัง ทุกชะนิโรธะคามินี
 ปะฏิปะทา อะริยะสัจจัง ภาวัตันติ เม ภิกขะเว
 ปุพเพ อะนะนุสสุเตสุ ัมเมสุ จักขุง อุทะปาที
 ญาณัง อุทะปาที ปัญญา อุทะปาที วิชชา
 อุทะปาที อาโลโก อุทะปาที.

ยาระกั๊ญจะ เม ภิกขะเว อิมะสุ จะตฺตฺสุ
 อะริยะสัจเจสุ เอวันติปะริวัฏฏัง ทฺวาทะสา-
 การัง ยะถาภูตัง ญาณะทสสะนัง นะ สุวิสุทัง
 อะโหสิ.

เนวะ ตาวาหัง ภิกขะเว สะเทวะเก โลเก
 สะมาระเก สะพรัหฺมะเก สัสสะมะณะ-
 พฺราหฺมะณียา ปะชาเย สะเทวะมะนุสสาเย
 อะนุตตะรัง สัมมาสัมโพธิง อะภิสัมพุทฺโธ
 ปัจจัญญาสิง.

ยะโต จะ โข เม ภิกขะเว อิเมสุ จะตุสุ
 อะริยะสัจเจสุ เอวันติปะริวัฏฐัง ทวาทะสาการัง
 ยะถาภูตัง ญาณะทัสสะนัง สุวิสุทัง อะโหสิ.

อะถาหัง ภิกขะเว สะเทวะเก โลเก
 สะมาระเก สะพรัหมะเก สัสสะมะณะ-
 พุราหมะณิยา ปะชาเย สะเทวะมะนุสสาเย
 อะนุตตะรัง สัมมาสัมโพธิง อะภิสัมพุทโธ
 ปัจฉัญญาสิง.

ญาณัญจะ ปะนะ เม ทัสสะนัง อุทะปาที
 อะกุปปา เม วิมุตติ อะยะมันติมา ชาติ นัตถิทานิ
 ปุณฺณพะวัตติ.

อิทะมะโวจะ ภาคะวา. อัตตะมะนา
 ปัญจะวัคคิยา ภิกขุ ภาคะวะโต ภาสีตัง
 อะภินันทุง. อิมัสมิญจะ ปะนะ เวยยากะระ-

ณัสมิง ภัฏญะมานะ อายัสมะโต โภณฑัญญัสสะ
 วีระชัง วีตะมะลลัง ธัมมะจักขุ อุตตะปาที ยังกิญจิ
 สมะทะยะธัมมัง สัพพันตัง นิโรธะธัมมันติ.

ปะวัตติเต จะ ภาคะวะตา ธัมมะจักเก
 ภูมมา เทวา สัทตะมะนุสสาเวสุง เอตัม-
 ภาคะวะตา พาราณะสียัง อีสิปะตะเน มิคะทาเย
 อะนุตตะรัง ธัมมะจักกัง ปะวัตติตัง อัมปะภี-
 วัตติยัง สมะเณนะ วา พุราหมะเณนะ วา
 เทเวนะ วา มาเรนะ วา พุรัหมุณา วา เกนะจิ
 วา โลกัสมินติ.

ภูมมานัง เทวานัง สัททัง สุตฺวา จาตุม-
 มะหาราชิกา เทวา สัทตะมะนุสสาเวสุง.

จาตุมมะหาราชิกานัง เทวานัง สัททัง
 สุตฺวา ตาเวติงสา เทวา สัทตะมะนุสสาเวสุง.

ดาวะติงสานัง เทวานัง สัททัง สุตฺวา
 ยามา เทวา สัททมะนุสสาเวสูง.

ยามานัง เทวานัง สัททัง สุตฺวา ตฺลิตฺตา
 เทวา สัททมะนุสสาเวสูง.

ตฺลิตฺตานัง เทวานัง สัททัง สุตฺวา นิมมา-
 นะระตี เทวา สัททมะนุสสาเวสูง.

นิมมานะระตีนัง เทวานัง สัททัง สุตฺวา
 ปะระนิมมิตะวะสะวัตตี เทวา สัททมะนุสสา-
 เวสูง.

ปะระนิมมิตะวะสะวัตตีนัง เทวานัง สัททัง
 สุตฺวา พุรัหฺมะกายิกา เทวา สัททมะนุสสา-
 เวสูง.

เอตัมภะคะวะตา พาราณะสิยัง อิติ-
 ปะตะเน มิคะทาเย อะนุตตะรัง ฐัมมะจักกัง

ปะวัตติตัง อัมปะฏิวัตติยัง สะมะเณนะ วา
 พุราหมะเณนะ วา เทเวนะ วา มาเรนะ วา
 พุรัหฺมฺนา วา เกนะจิ วา โลกัสมินติ.

อิตฺติหะ เตนะ ขะเณนะ เตนะ มุหุตเตนะ
 ยาวะ พุรัหฺมฺะโลกา สัทโท อัมภุคคัจฉิ.
 อะยฺญจะ ทะสะสะหฺสสี โลกะธาตุ สังกัมปิ
 สัมปะกัมปิ สัมปะเวธิ. อัมปะมาโน จะ
 โอฬารโ ออภาโส โลกเ ปาตุระโหสิ อะติก-
 กัมเมวะ เทวานัง เทวานุภาวัง.

อะถะ โข ภาคะวา อุทานัง อุทานะสิ
 อัญญาสิ ะตะ โภ โภณทัญญเ อัญญาสิ ะตะ
 โภ โภณทัญญติ.

อิตฺติหิตัง อายฺสุมะโต โภณทัญญุสสะ
 อัญญาโภณทัญญเตวะวะ นามัง อะโหสิตี.

ภาค ๓

คำอาราธนา และคำแปลบทสวดมนต์

คำอาราธนาศีล ๕

มะยัง ภันเต, วิสุง วิสุง รักษะณัตถายะ,
ติสระระณนะ สะหะ, ปญฺจะ สีลานิ ยาจามะ.

ทุติยัมปิ มะยัง ภันเต, วิสุง วิสุง รักษะณัตถายะ,
ติสระระณนะ สะหะ, ปญฺจะ สีลานิ ยาจามะ.

ตะติยัมปิ มะยัง ภันเต, วิสุง วิสุง รักษะณัตถายะ,
ติสระระณนะ สะหะ, ปญฺจะ สีลานิ ยาจามะ.

คำอาราธนาพระปริตร

วิปตติปะฏิพาหายะ	สัพพะสัมปตติสิทธิยา
สัพพะทุกขะวินาสายะ	ปะริตตัง พุรุถะ มังคะลัง
วิปตติปะฏิพาหายะ	สัพพะสัมปตติสิทธิยา
สัพพะภะยะวินาสายะ	ปะริตตัง พุรุถะ มังคะลัง

วิปัติปะฎิพาหายะ   สัพพะสัมปัตติสัทธียา
สัพพะโรคะวินาสายะ   ประริตตัง พุรุถะ มังคะลัง.

คำบูชาข้าวพระ

อิ้มัง สุปะพยัญญะนะสัมปันนัง สาลีนัง โภชะนัง
อุทะกัง ะรัง พุทธัสสะ ปุเชมิ.

ข้าพเจ้าขอบูชาเครื่องโภชนะแห่งข้าวสาลี พร้อม
ด้วยแกงกับและน้ำอันประเสริฐนี้ แต่พระพุทเจ้า

เสร็จแล้วกราบ ๓ หน

เมื่อจะลาไป ให้ว่า

เสสัง มังคะลัง ยาจามิ.

ข้าพเจ้าขอส่วนที่เหลืออันเป็นมงคล

กราบ ๓ หน แล้วยกออกไป

คำถวายสังฆทาน

อิmani มะยัง ภันเต, ภัตตานิ, สะปะริวารานิ,
 ภิกขุสังฆ์สสะ, โอนโณชะยามะ, สาธุ โน ภันเต,
 ภิกขุสังโฆ, อิmani, ภัตตานิ, สะปะริวารานิ,
 ปะภิกคัณหาตุ, พุทธะสาสะนัสนสะ, จิรัฎฐิติยา,
 เจวะ, อัมหากัญจะ, ทีฆะรัตตัง, หิตายะ, สุขายะ.

คำแปล

ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอ
 น้อมถวายภัตตาหาร กับทั้งบริวารเหล่านี้ แก่
 พระภิกษุสงฆ์ ขอพระภิกษุสงฆ์จงรับภัตตาหาร กับ
 ทั้งบริวารเหล่านี้ ของข้าพเจ้าทั้งหลาย เพื่อความ
 ดำรงยั่งยืนนาน แห่งพระบวรพุทธศาสนา พร้อมทั้ง
 เพื่อประโยชน์และความสุข แก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย
 สิ้นกาลนาน เทอญ

ทำวัตรเช้า แปล

บูชาพระรัตนตรัย แปล

พระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์ใด ทรงเป็นพระอรหันต์ ตรัสรู้ชอบได้โดยพระองค์เอง พระธรรมเป็นธรรมที่พระผู้มีพระภาคเจ้า พระองค์ใด ตรัสไว้ดีแล้ว พระสงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้า พระองค์ใด ปฏิบัติดีแล้ว ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอบูชาอย่างยิ่ง ซึ่งพระผู้มีพระภาคเจ้า พระองค์นั้น พร้อมทั้งพระธรรม และพระสงฆ์ ด้วยเครื่องสักการะทั้งหลายเหล่านี้ อันยกขึ้นตามสมควรแล้วอย่างไร ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ พระผู้มีพระภาคเจ้า แม้ปรินิพพานนานแล้ว ทรงสร้างคุณสำเร็จประโยชน์ไว้แก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย ทรงมีพระหฤทัยอนุเคราะห์แก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย อันเป็นชนรุ่นหลัง ขอพระผู้มีพระภาคเจ้า จงรับเครื่องสักการะอันเป็นบรรณาการของคนยากทั้งหลายเหล่านี้ เพื่อประโยชน์และความสุขแก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย ตลอดกาลนานเทอญ

พระผู้มีพระภาคเจ้า เป็นพระอรหันต์ ดับเพลิงกิเลส เพลิงทุกข์สิ้นเชิง ตรัสรู้ชอบได้โดยพระองค์เอง ข้าพเจ้าอภิวาทพระผู้มีพระภาคเจ้า ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน (กราบ)

พระธรรมเป็นธรรมที่พระผู้มีพระภาคเจ้า ตรัสไว้ดีแล้ว ข้าพเจ้านมัสการพระธรรม (กราบ)

พระสงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้า ปฏิบัติดีแล้ว ข้าพเจ้านอบน้อมพระสงฆ์ (กราบ)

ขอนอบน้อมแด่พระผู้มีพระภาคเจ้า พระองค์นั้น ซึ่งเป็นผู้ไกล

จากกิเลส ตรัสรู้ชอบได้โดยพระองค์เอง.

พุทธาภิกขุติกขา แปล

พระตถาคตเจ้านั้น พระองค์ใด เป็นผู้ไกลจากกิเลส เป็นผู้ตรัสรู้ชอบได้ด้วยพระองค์เอง เป็นผู้ถึงพร้อมด้วยความรู้และความประพฤติ เป็นผู้เสด็จไปแล้วด้วยดี เป็นผู้รู้แจ้งโลก เป็นผู้สามารถฝึกบุคคลที่สมควรฝึกได้อย่างไม่มีใครยิ่งกว่า เป็นครูผู้สอนของเทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย เป็นผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบานด้วยธรรม เป็นผู้มีความจำเริญ จำแนกธรรม สั่งสอนสัตว์ พระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์ใด ได้ทรงทำ ความดับทุกข์ให้แจ้งด้วยพระปัญญาอันยิ่งเองแล้ว ทรงสอนโลกนี้กับทั้งเทวดา มาร พรหม และหมู่สัตว์พร้อมทั้งสมณพราหมณ์ พร้อมทั้งเทวดาและมนุษย์ให้รู้ตาม พระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์ใด ทรงแสดงธรรมอันงามในเบื้องต้น งามในท่ามกลาง งามในที่สุด ทรงประกาศพรหมจรรย์ คือแบบแห่งการปฏิบัติอันประเสริฐ บริสุทธ์ บริบูรณ์ ลิ่นเชิง พร้อมทั้งอรรถะ (คำอธิบาย) พร้อมทั้งพยัญชนะ (หัวข้อ) ข้าพเจ้าขอบูชาอย่างยิ่ง เฉพาะพระผู้มีพระภาคเจ้า พระองค์นั้น ข้าพเจ้าขอนอบน้อมต่อพระผู้มีพระภาคเจ้า พระองค์นั้น ด้วยเศียรเกล้า

ธัมมาภิกขุติกขา แปล

พระธรรมที่พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงตรัสไว้ดีแล้ว เป็นธรรมที่บุคคลผู้ศึกษาปฏิบัติจะพึงเห็นได้ด้วยตนเอง สามารถปฏิบัติและเห็นผลได้ทุกเมื่อ ไม่จำกัดกาลเวลา และเป็นธรรมที่สามารถเรียกร้องให้ผู้อื่นมาดูได้ว่า "ท่านจงมาดูธรรมนี้เถิด" เป็นธรรมที่

บุคคลควรน้อมเข้ามาใส่ตัว เป็นธรรมที่ผู้รู้ก็รู้ได้เฉพาะตน ข้าพเจ้าขอบูชาอย่างยิ่ง เฉพาะพระธรรมนั้น ข้าพเจ้าขอนอบน้อมต่อพระธรรมนั้น ด้วยเศียรเกล้า

สังฆาภิกุติกถา แปล

พระสงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้านั้นหมู่ใด เป็นผู้ปฏิบัติดีแล้ว พระสงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้าหมู่ใด เป็นผู้ปฏิบัติตรงแล้ว พระสงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้าหมู่ใด เป็นผู้ปฏิบัติเพื่อรู้ธรรมเป็นเครื่องออกจากทุกข์แล้ว พระสงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้าหมู่ใด เป็นผู้ปฏิบัติสมควรแล้ว ได้แก่บุคคลเหล่านี้คือ คู่แห่งบุรุษ ๔ คู่ นับเรียงตามลำดับได้ ๘ บุคคล (บุรุษ ๔ คู่ ๘ บุคคล คือ คู่ที่ ๑ พระโสดาปัตติมรรค กับ พระโสดาปัตติผล คู่ที่ ๒ พระสกิทาคามีมรรค กับ พระสกิทาคามีผล คู่ที่ ๓ พระอนาคามีมรรค กับ พระอนาคามีผล คู่ที่ ๔ พระอรหัตมรรค กับ พระอรหัตผล) นั้นแหละ พระสงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้า ท่านเป็นผู้ควรแก่สักการะที่เขานำมาบูชา ท่านเป็นผู้ควรแก่ของที่เตรียมไว้ต้อนรับ เป็นผู้ควรแก่การรับทานที่หมู่ชนนำมาถวาย เป็นผู้ควรแก่การกราบไหว้ ท่านเหล่านี้เป็นนาบุญของโลก ไม่มีนาบุญอื่นยิ่งกว่า ข้าพเจ้าขอบูชาอย่างยิ่ง เฉพาะพระสงฆ์หมู่ นั้น ข้าพเจ้าขอนอบน้อมพระสงฆ์หมู่ นั้น ด้วยเศียรเกล้า

รัตนัตถ์ยปปัญจคาถา และ สังเวคปริกิตตนปาฐะ แปล

พระพุทธเจ้าผู้บริสุทธิ์ มีพระกรุณาจุจหวังมหารรณพ พระองค์

โต มีพระปัญญาจักขุหมดจนแล้ว โดยส่วนเดียว เป็นผู้ฆ่าบาปและ
 อุปกิเลสแห่งโลก ข้าพเจ้าไหว้พระพุทธเจ้าพระองค์นั้น โดยความ
 เคารพ พระธรรมของพระศาสดา สว่างรุ่งเรือง เปรียบดวงประทีป
 จำแนกประเภท คือ มรรค ผล นิพพาน ส่วนใด ซึ่งเป็นตัวโลกุตตระ
 และส่วนใดที่ชี้แนวแห่งโลกุตระนั้น ข้าพเจ้าไหว้พระธรรมนั้น โดย
 ความเคารพ พระสงฆ์เป็นนาบุญอันยิ่งใหญ่กว่านาบุญที่ดีทั้งหลาย
 เป็นผู้เห็นพระนิพพาน ตรัสรู้ตามพระสุคต หมู่ใด เป็นผู้ละกิเลส
 เครื่องโลเล เป็นพระอริยเจ้า มีปัญญาดี ข้าพเจ้าไหว้พระสงฆ์หมูนั้น
 โดยความเคารพ บุญใดที่ข้าพเจ้าผู้ไหว้อยู่ซึ่งวัตถุสาม คือพระ
 รัตนตรัย อันควรบูชายิ่งโดยส่วนเดียว ได้กระทำแล้วเป็นอย่างยิ่ง
 เช่นนี้นี้ ขอสรรพอุปัทวะทั้งหลาย จงอย่ามีแก่ข้าพเจ้าเลย ด้วย
 อำนาจความสำเร็จ อันเกิดจากบุญนั้น

พระตถาคตเจ้าเกิดขึ้นแล้ว ในโลกนี้ เป็นผู้ไกลจากกิเลส ตรัส
 รู้ชอบได้โดยพระองค์เอง และพระธรรมที่ทรงแสดง เป็นธรรม
 เครื่องออกจากทุกข์ เป็นเครื่องสงบกิเลส เป็นไปเพื่อปรินิพพาน
 เป็นไปเพื่อความรู้พร้อม เป็นธรรมที่พระสุคตประกาศ พวกเราเมื่อ
 ได้ฟังธรรมนั้นแล้ว จึงได้รู้อย่างนี้ว่า: -

แม้ความเกิดก็เป็นทุกข์ แม้ความแก่ก็เป็นทุกข์ แม้ความตายก็
 เป็นทุกข์ แม้ความโศก ความรำไรรำพัน ความไม่สบายกาย ความ
 ไม่สบายใจ ความคับแค้นใจ ก็เป็นทุกข์ ความประสบกับสิ่งไม่เป็นที่
 รักที่พอใจ ก็เป็นทุกข์ ความพลัดพรากจากสิ่งเป็นที่รักที่พอใจ ก็

เป็นทุกข์ มีความปรารถนาสิ่งใด ไม่ได้สิ่งนั้น นั่นก็เป็นทุกข์

ว่าโดยย่อ อุปาทานชั้นที่ ๕ เป็นตัวทุกข์ ได้แก่สิ่งเหล่านี้ คือ:-

ชั้นอันเป็นที่ตั้งแห่งความยึดมั่น คือ รูป, ชั้นอันเป็นที่ตั้งแห่งความยึดมั่น คือ เวทนา, ชั้นอันเป็นที่ตั้งแห่งความยึดมั่น คือ สัญญา, ชั้นอันเป็นที่ตั้งแห่งความยึดมั่น คือ สังขาร, ชั้นอันเป็นที่ตั้งแห่งความยึดมั่น คือ วิญญาณ เพื่อให้สาวกกำหนดรอบรู้ อุปาทานชั้นเหล่านี้เอง จึงพระผู้มีพระภาคเจ้านั้น เมื่อยังทรงพระชนม์อยู่ ย่อมทรงแนะนำสาวกทั้งหลายเช่นนี้เป็นส่วนมาก

อนึ่ง คำสั่งสอนของพระผู้มีพระภาคเจ้านั้น ย่อมเป็นไปในสาวกทั้งหลาย ส่วนมาก มีส่วนคือการจำแนกอย่างนี้ว่า:- รูปไม่เที่ยง เวทนาไม่เที่ยง สัญญาไม่เที่ยง สังขารไม่เที่ยง วิญญาณไม่เที่ยง รูปไม่ใช่ตัวตน เวทนาไม่ใช่ตัวตน สัญญาไม่ใช่ตัวตน สังขารไม่ใช่ตัวตน วิญญาณไม่ใช่ตัวตน สังขารทั้งหลายทั้งปวง ไม่เที่ยง ธรรมทั้งหลายทั้งปวง ไม่ใช่ตัวตน ดังนี้

พวกเราทั้งหลาย เป็นผู้ถูกรอบงำแล้ว โดยความเกิด โดยความแก่ และความตาย โดยความโศก ความรำไรราพัน ความไม่สบายกาย ความไม่สบายใจ ความคับแค้นใจทั้งหลาย เป็นผู้ถูกความทุกข์ครอบงำเอาแล้ว เป็นผู้มีความทุกข์เป็นไปในเบื้องหน้าแล้ว ทำไฉน การทำที่สุดแห่งกองทุกข์ทั้งสิ้นนี้ จะพึงปรากฏชัด แก่เราได้ เราทั้งหลายผู้ถึงแล้วซึ่งพระผู้มีพระภาคเจ้า แม้ปรินิพพานนานแล้ว พระองค์นั้น เป็นสรณะ ถึงพระธรรมด้วย ถึงพระสงฆ์ด้วย จักทำในใจอยู่ ปฏิบัติตามอยู่ ซึ่งคำสั่งสอนของพระผู้มีพระภาคเจ้า

นั้นตามสติกำลัง ขอให้ความปฏิบัตินั้นๆ ของเราทั้งหลาย จงเป็นไป
 เพื่อการทำให้สุดแห่งกองทุกข์ทั้งสิ้นนี้ เทอญ

สำหรับภิกษุสามเณรสวด

เราทั้งหลาย อุทิศเฉพาะพระผู้มีพระภาคเจ้า ผู้ไกลจากกิเลส
 ตรัสรู้ชอบได้โดยพระองค์เอง แม้ปรินิพพานนานแล้ว พระองค์นั้น
 เป็นผู้มีศรัทธา ออกบวชจากเรือน ไม่เกี่ยวข้องด้วยเรือนแล้ว
 ประพฤติอยู่ซึ่งพรหมจรรย์ ในพระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้น ถึง
 พร้อมด้วยสิกขา และธรรมเป็นเครื่องเลี้ยงชีพของภิกษุทั้งหลาย
 ขอให้พรหมจรรย์ของเราทั้งหลายนั้น จงเป็นไปเพื่อการทำให้สุดแห่ง
 กองทุกข์ทั้งสิ้นนี้ เทอญ

ปัดตีทานคาถา แปล

เทพยดาเหล่าใด ที่อยู่ประจำวิหาร สิ่งสถิตย์อยู่ที่เรือนพระ
 สกูป ที่เรือนโพธิ์ ณ ที่นั้นๆ เทพยดาเหล่านั้น เป็นผู้อันเราทั้งหลาย
 บูชาแล้วด้วยธรรมทาน ขอจงกระทำความสวัสดิ์ ในบริเวณรอบ
 วิหารนี้ ขอภิกษุทั้งหลาย ที่เป็นพระเถระก็ดี ที่เป็นปานกลางก็ดี ที่
 ยังใหม่ก็ดี ขออุบาสกอุบาสิกาทั้งหลาย ผู้เป็นทานบดี พร้อมด้วย
 อารามิกชน ขอชนทั้งหลาย ทั้งที่เป็นชาวบ้าน ชาวเมือง ชาวนิคม
 และอิสสรชน ขอชนผู้ยังมีชีวิตทั้งหลายเหล่านั้น จงเป็นผู้ถึงซึ่ง
 ความสุขเถิด

อนึ่ง สัตว์ทั้งหลายเหล่าใด ที่เกิดจากกรรมกัณฑ์ ที่เกิดจากฟอง
 ไข่กัณฑ์ ที่เกิดจากเถ้าโคลนกัณฑ์ ที่เกิดผุดขึ้นกัณฑ์ สัตว์เหล่านั้น อาศัยพระ

ธรรมอันประเสริฐ เป็นเครื่องนำออกจากทุกข์ แม้สัตว์ทั้งหลายทั้งปวง จงกระทำความสิ้นไปแห่งทุกข์เกิด ขอธรรมของสัตบุรุษทั้งหลายจงดำรงอยู่ตลอดกาลนาน และขอบุคคลผู้ทรงธรรมทั้งหลาย ก็จงดำรงอยู่สิ้นกาลนาน ขอพระสงฆ์จงมีความสามัคคีพร้อมเพรียงกันเกิด เพื่อประโยชน์และสิ่งอันเกื้อกูล ขอพระสัทธรรม จงรักษาคุ้มครองเราทั้งหลาย ผู้มีปกติประพฤติธรรม ทุกๆ คนเกิด ขอเราทั้งหลาย จงถึงความเจริญในธรรมที่พระอรีย์เจ้าประกาศไว้ดีแล้ว เกิด

(จบทำวัตรเช้า)

ทำวัตรค่ำ

คำแปล บูชาพระรัตนตรัย นมัสการพระรัตนตรัย นมการปาฐะ ดูหน้า ๕๗-๕๘

พุทธานุสสติ แปล

ก็กิตติศัพท์อันงามของพระผู้มีพระภาคเจ้านั้น ได้ฟังไปแล้วอย่างนี้ว่า เพราะเหตุอย่างนี้ๆ พระผู้มีพระภาคเจ้านั้น เป็นผู้ไกลจากกิเลส เป็นผู้ตรัสรู้ชอบได้โดยพระองค์เอง เป็นผู้ถึงพร้อมด้วยวิชาและจรณะ เป็นผู้ไปแล้วด้วยดี เป็นผู้รู้โลกอย่างแจ่มแจ้ง เป็นผู้สามารถฝึกบุรุษที่สมควรฝึกได้อย่างไม่มีใครยิ่งกว่า เป็นครูผู้สอนของเทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย เป็นผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบานด้วยธรรม เป็นผู้มี ความจำเริญ จำแนกธรรมสั่งสอนสัตว์ ดังนี้

พุทธาภิกษิตี แปล

พระพุทธเจ้าประกอบด้วยคุณ มีความประเสริฐแห่งอรหันตคุณเป็นต้น มีพระองค์อันประกอบด้วยพระญาณ และพระกรุณาอันบริสุทธิ์ พระองค์ใด ทรงกระทำชนที่ตีให้เบิกบาน ดุจอาทิตย์ทำบัวให้บาน ข้าพเจ้าไหว้พระชินสีห์ ผู้ไม่มีกิเลสพระองค์นั้น ด้วยเศียรเกล้า พระพุทธเจ้าพระองค์ใด เป็นสรณะอันเกษมสูงสุดของสัตว์ทั้งหลาย ข้าพเจ้าไหว้พระพุทธเจ้าพระองค์นั้น อันเป็นที่ตั้งแห่งความระลึกองค์ที่หนึ่ง ด้วยเศียรเกล้า ข้าพเจ้าเป็นทาสของพระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าเป็นนาย มีอิสระเหนือข้าพเจ้า พระพุทธเจ้าเป็นเครื่องกำจัดทุกข์ และทรงไว้ซึ่งประโยชน์แก่ข้าพเจ้า ข้าพเจ้ามอบกายถวายชีวิตนี้แต่พระพุทธเจ้า ข้าพเจ้าผู้ไหว้อยู่จักประพฤติตาม ซึ่งความตรัสรู้ดีของพระพุทธเจ้า สรณะอื่นของข้าพเจ้าไม่มี พระพุทธเจ้าเป็นสรณะอันประเสริฐของข้าพเจ้า ด้วยการกล่าวคำสัตย์นี้ ข้าพเจ้าพึงเจริญในพระศาสนาของพระศาสดา ข้าพเจ้าผู้ไหว้อยู่ซึ่งพระพุทธเจ้า ได้ชวนชวายนบุญใดในบัดนี้ อันตรายทั้งปวง อย่าได้มีแก่ข้าพเจ้า ด้วยเดชแห่งบุญนั้น

(หมอบกราบลงกล่าวว่า)

ด้วยกายก็ดี ด้วยวาจาก็ดี ด้วยใจก็ดี

กรรมน่าตีเตียนอันใด ที่ข้าพเจ้ากระทำแล้วใน

พระพุทธเจ้า

ขอพระพุทธเจ้า จงงดซึ่งโทษล่วงเกินอันนั้น

เพื่อการสำรวมระวางในพระพุทธเจ้าในกาลต่อไป

ธัมมานุสสติ แปล

พระธรรม เป็นธรรมที่พระผู้มีพระภาคเจ้า ได้ตรัสไว้ดีแล้ว เป็นธรรมที่ผู้ศึกษาและปฏิบัติ พึงเห็นได้ด้วยตนเอง เป็นธรรมที่ปฏิบัติได้ และให้ผลได้ ไม่จำกัดกาล เป็นธรรมที่ควรกล่าวกับผู้อื่นว่า ท่านจงมาดูเถิด เป็นธรรมที่ควรน้อมเข้ามาใส่ตัว เป็นธรรมที่ผู้รู้ก็รู้ได้เฉพาะตน ดังนี้

ธัมมาภิคีติ แปล

พระธรรม เป็นธรรมที่ประเสริฐ เพราะประกอบด้วยคุณ คือ ความที่พระผู้มีพระภาคเจ้า ตรัสไว้ดีแล้ว เป็นต้น เป็นธรรมอันจำแนกเป็น มรรค ผล ปริยัติ และนิพพาน เป็นธรรมทรงไว้ซึ่งผู้ทรงธรรมจากการตกไปสู่โลกที่ชั่ว ข้าพเจ้าไหว้พระธรรมอันประเสริฐนั้น อันเป็นเครื่องขจัดเสียซึ่งความมืด พระธรรมใด เป็นสรณะอันเกษมสูงสุดของสัตว์ทั้งหลาย ข้าพเจ้าไหว้พระธรรมนั้น อันเป็นที่ตั้งแห่งความระลึกองค์ที่สอง ด้วยเศียรเกล้า ข้าพเจ้าเป็นทาสของพระธรรม พระธรรมเป็นนาย มีอิสระเหนือข้าพเจ้า พระธรรมเป็นเครื่องกำจัดทุกข์ และทรงไว้ซึ่งประโยชน์แก่ข้าพเจ้า ข้าพเจ้ามอบกายถวายชีวิตนี้ แต่พระธรรม ข้าพเจ้าผู้ไหว้อยู่จักประพฤติตาม ซึ่งความเป็นธรรมดีของพระธรรม สรณะอื่นของข้าพเจ้าไม่มี พระธรรมเป็นสรณะอันประเสริฐของข้าพเจ้า ด้วยการกล่าวคำสัตย์นี้ ข้าพเจ้าพึงเจริญในพระศาสนาของพระศาสดา ข้าพเจ้าผู้ไหว้อยู่ซึ่ง

พระธรรม ได้ชวนขวายนบุญใดในบัดนี้ อันตรายทั้งปวง อย่าได้มีแก่
ข้าพเจ้า ด้วยเดชแห่งบุญนั้น

(หมอบกราบลงกล่าวว่ำ)

ด้วยกายก็ดี ด้วยวาจาที่ดี ด้วยใจก็ดี

กรรมน่าตียะนอันใด ที่ข้าพเจ้ากระทำแล้วในพระธรรม
ขอพระธรรม จงงดซึ่งโทษล่วงเกินอันนั้น

เพื่อการสำรวมระวังในพระธรรมในกาลต่อไป

สังฆานุสสติ แปล

พระสงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้า หมู่ใด ปฏิบัติดีแล้ว
พระสงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้า หมู่ใด ปฏิบัติตรงแล้ว
พระสงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้า หมู่ใด ปฏิบัติเพื่อรู้ธรรมเป็น
เครื่องออกจากทุกข์แล้ว พระสงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้า หมู่
ใด ปฏิบัติสมควรแล้ว ได้แก่บุคคลเหล่านี้ คือ คู่แห่งบุรุษ ๔ คู่ แจก
เป็นบุรุษบุคคล ๘ นั้นแหละ พระสงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้า
เป็นผู้ควรแก่สักการะที่เขานำมาบูชา เป็นผู้ควรแก่สักการะที่เขาจัด
ไว้ต้อนรับ เป็นผู้ควรรับทักษิณาทาน เป็นผู้ที่ยุคคลทั่วไปควรทำ
อัญชลี เป็นเนื่อนาบุญของโลก ไม่มีนาบุญอื่นยิ่งกว่า ดังนี้

สังฆากิรติ แปล

พระสงฆ์ที่เกิดโดยพระสัทธรรม ประกอบด้วยคุณ มีความ
ปฏิบัติดีเป็นต้น เป็นหมู่แห่งพระอริยบุคคลอันประเสริฐ ๘ จำพวก
มีกายและจิต อันอาศัยธรรม มีศีล เป็นต้น อันบรร ข้ำพเจ้าไหว้หมู่

แห่งพระอริยเจ้าเหล่านั้น อันบริสุทธิ์ด้วยดี พระสงฆ์หมู่ใด เป็น
 สรรณะอันเกษมสูงสุดของสัตว์ทั้งหลาย ข้าพเจ้าไหว้พระสงฆ์หมุนั้น
 อันเป็นที่ตั้งแห่งความระลึกองค์ที่สาม ด้วยเศียรเกล้า ข้าพเจ้าเป็น
 ทาสของพระสงฆ์ พระสงฆ์เป็นนาย มีอิสระเหนือข้าพเจ้า พระสงฆ์
 เป็นเครื่องกำจัดทุกข์ และทรงไว้ซึ่งประโยชน์แก่ข้าพเจ้า ข้าพเจ้า
 มอบกายถวายชีวิตนี้แด่พระสงฆ์ ข้าพเจ้าผู้ไหว้อยู่จักประพฤติตาม
 ซึ่งความปฏิบัติดีของพระสงฆ์ สรรณะอื่นของข้าพเจ้าไม่มี พระสงฆ์
 เป็นสรณะอันประเสริฐของข้าพเจ้า ด้วยการกล่าวคำสัตย์นี้ ข้าพเจ้า
 พึงเจริญในพระศาสนาของพระศาสดา ข้าพเจ้าผู้ไหว้อยู่ซึ่งพระสงฆ์
 ได้ชวนชวายนบุญใดในบัดนี้ อันตรายทั้งปวง อย่าได้มีแก่ข้าพเจ้า
 ด้วยเดชแห่งบุญนั้น

(หมอบกราบลงกล่าวว่ำ)

ด้วยกายก็ดี ด้วยวาจาก็ดี ด้วยใจก็ดี

กรรมน่าตีเตียนอันใด ที่ข้าพเจ้ากระทำแล้วในพระสงฆ์
 ขอพระสงฆ์ จงดซึ่งโทษล่วงเกินอันนั้น

เพื่อการสำรวมระวังในพระสงฆ์ในกาลต่อไป

เทวธรรม แปล

คนดี คือ สัตบุรุษทั้งหลายในโลก เป็นผู้ถึงพร้อมด้วยความ
 ละอายใจต่อการทำความชั่ว และความเกรงกลัวต่อความชั่ว ผู้ตั้ง
 มั่นแล้วในธรรมอันขาว เรียกว่า ผู้มีเทวธรรม

วันทาบทใหญ่ แปล

ข้าพเจ้าขอนมัสการพระพุทธเจ้าผู้ข้ามพื้นผิแห่งภพ ผู้เป็น
 ธงชัยแห่งไตรโลก ผู้เป็นนาถะเอกของไตรภพ ผู้ประเสริฐในโลก ตัด
 กิเลสทั้งสิ้นได้แล้ว ช่วยปลุกชนหาที่สุตมิดีให้ตื่น รอยพระบาทใด
 อันพระพุทธองค์ได้ทรงแสดงไว้บนหาดทรายแทบฝั่งแม่น้ำนัมมทา
 รอยพระบาทใด อันพระพุทธองค์ได้ทรงแสดงไว้ เหนือภูเขาสะัจจ
 พันธุ์และเหนือยอดภูเขาสุมนา รอยพระบาทใด อันพระพุทธองค์ได้
 ทรงแสดงไว้ ในเมืองโยนก ข้าพเจ้าขอนมัสการพระบาท และรอย
 พระบาทนั้นๆ ของพระมุนีด้วยเศียรเกล้า ข้าพเจ้า ขอนมัสการ
 สถานที่มีรอยพระบาท ๕ สถานที่ แต่ที่ไกล คือ ที่ภูเขาสุวรรณ
 บรรพต ๑ ที่ภูเขาสุมนกุฎ ๑ ที่โยนกบุรี ๑ ที่แม่น้ำนัมมทา ๑
 ข้าพเจ้า นมัสการอยู่ซึ่งพระรัตนตรัยใด อันบุคคลควรไหว้โดยอย่าง
 เดียวนี้ ด้วยประการฉะนี้ ได้แล้วซึ่งห้วงแห่งบุญอันไพบูลย์ ขอ
 อานุภาพพระรัตนตรัยนั้น จงจัดอันตรายเสียเถิด ดูก่อนภิกษุ
 ทั้งหลาย เราขอให้ท่านทั้งหลายทราบไว้ว่า สังขารทั้งหลาย มีอัน
 เสื่อมสิ้นไปเป็นธรรมดา ขอท่านทั้งหลาย จงยังประโยชน์ตน
 ประโยชน์ท่าน ให้ถึงพร้อมด้วยความไม่ประมาทเถิด

กรวดน้ำ แปล

ด้วยบุญนี้อุทิศให้ พระอุปชฌาย์ ผู้เลิศคุณ และอาจารย์ผู้
 เกื้อหนุน ทั้งพ่อแม่ และปวงญาติ สूरย์จันทร์และราชา ผู้ทรงคุณ
 หรือสูงชาติ พรหมมารและอินทราช ทั้งทวยเทพและโลกบาล ยม

ราชมนุषย์มิตร ผู้เป็นกลาง ผู้จงผลาญ ขอให้เป็นสุขสานต์ ทุกท้าว
หน้าอย่าทุกข์ทน บุญผ่องที่ข้าทำ จงช่วยอำนวยศุภผล ให้สุขสาม
อย่างสิ้น ให้ลุถึงนิพพานพลัน ด้วยบุญนี้ที่เราทำ และอุทิศให้ปวง
สัตว์ เราพลันได้ซึ่งการตัด ตั้วตัณหา อุปาทาน สิ่งชั่วในดวงใจ กว่า
เราจะถึงนิพพาน มลายสิ้นจากสันดาน ทุกทุกข์ภพที่เราเกิด มีจิตตรง
และสติทั้งปัญญาอันประเสริฐ พร้อมทั้งความเพียรเลิศ เป็นเครื่อง
ขุดกิเลสหาย โอกาสอย่าพึงมี แก่หมู่मारสิ้นทั้งหลาย เป็นช่อง
ประทุษร้าย ทำลายล้างความเพียรจรม พระพุทธผู้บรรณาถ พระ
ธรรมที่พึงอุดม พระปัจเจกพุทธสมทบพระสงฆ์ ที่พึงทั้งผอง ด้วย
อานุกาพนั้น ขอหมู่मारอย่าได้ช่องเลย

บทสวดมนต์

นมการสถิตिकाถา แปล

ข้าพเจ้าขออนอบน้อมพระสัมพุทธเจ้าทั้งหลาย ๕ แสน หมื่น ๒
พัน ๒๘ พระองค์ (๕๑๒,๐๒๘) ด้วยเศียรเกล้า ขออนอบน้อมพระ
ธรรมด้วย พระสงฆ์ด้วย ของพระสัมพุทธเจ้าทั้งหลายเหล่านั้นโดย
เคารพ ด้วยอานุกาพแห่งการกระทำความนอบน้อม จงขจัดเสียซึ่ง
อุปัทวะทั้งหลาย แม้อันตรายทั้งหลายเป็นอันมาก จงพินาศไปโดย
ไม่เหลือ

ข้าพเจ้าขออนอบน้อมพระสัมพุทธเจ้าทั้งหลาย ๑ ล้าน ๒ หมื่น
๔ พัน ๕๕ พระองค์ (๑,๐๒๔,๐๕๕) ด้วยเศียรเกล้า ขออนอบน้อม

พระธรรมด้วย พระสงฆ์ด้วย ของพระสัมพุทธเจ้าทั้งหลายเหล่านั้น
โดยเคารพ ด้วยอานุภาพแห่งการกระทำความนอบน้อม จงจัดเสีย
ซึ่งอุปัทวะทั้งหลาย แม้อันตรายทั้งหลายเป็นอันมาก จงพินาศไป
โดยไม่เหลือ

ข้าพเจ้าขอนอบน้อมพระสัมพุทธเจ้าทั้งหลาย ๒ ล้าน ๔ หมื่น
๘ พัน ๑๐๙ พระองค์ (๒,๐๔๘,๑๐๙) ด้วยเศียรเกล้า ขอนอบน้อม
พระธรรมด้วย พระสงฆ์ด้วย ของพระสัมพุทธเจ้าทั้งหลายเหล่านั้น
โดยเคารพ ด้วยอานุภาพแห่งการกระทำความนอบน้อม จงจัดเสีย
ซึ่งอุปัทวะทั้งหลาย แม้อันตรายทั้งหลายเป็นอันมาก จงพินาศไป
โดยไม่เหลือ

นโมการัญญุกคาถา แปล

ขอนอบน้อมแด่พระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า ผู้แสวงหาซึ่ง
คุณอันยิ่งใหญ่ ...พระธรรมอันอุดมในพระศาสนาที่พระองค์ตรัสดี
แล้ว ...พระสงฆ์หมู่ใหญ่ผู้มีศีลและความเห็นอันหมดจด ...พระ
รัตนตรัย ที่ขึ้นต้นด้วยคำว่า โอม ดังนี้ เป็นการยังประโยชน์ให้
สำเร็จ ...พระรัตนตรัยทั้ง ๓ นั้น อันลวงพ้นโทษต่ำช้า ด้วยอำนาจ
แห่งการกระทำความนอบน้อม

ขออุปัทวะทั้งหลายจงปราศจากไป ด้วยอานุภาพแห่งการ
กระทำความนอบน้อม ขอความสวัสดิ์จึงมีทุกเมื่อ ด้วยเดชแห่งการ
กระทำความนอบน้อม ขอเราจะมีเดชในมงคลพิธี

มงคลสูตร สรุปลง

มงคล คือสิ่งที้นำมาซึ่งความสุขความเจริญ มี ๓๘ ประการ ทีพระพุทเจ้าตรัสไว้ในมงคลสูตร มีดังนี้ การไม่คบคนพาล คบบัณฑิต บุษาคณทีควรบูชา อยู่ในถิ่นมีสิ่งแวดล้อมดี ทำความดีเตรียมพร้อมไว้แต่ต้น ตั้งตนไว้ชอบ ใส่ใจสดับรับฟังคั่นคว้าหาความรู้อยู่เสมอ ชำนาญในวิชาซีพของตน ได้ฝึกอบรมตนไว้ดี รู้จักใช้วาจาพูดให้เป็นผลดี บำรุงมารดาบิดา สงเคราะห์บุตรและสงเคราะห์ภรรยา การงานไม่ค้งค่างทับถม เพื่อแผ่แบ่งปัน ดำรงอยู่ในศีลธรรม สงเคราะห์ญาติ การงานทีไม่มีโทษ เว้นจากความชั่ว เว้นจากการดื่มน้ำเมา ไม่ประมาทในธรรมทั้งหลาย ความเคารพ ความสุภาพอ่อนน้อม ความสันโดษ มีความกตัญญู หาโอกาสแสวงความรู้ ในเรื่องทีแสดงหลักความจริง มีความอดทน เป็นผู้ว่าง่ายสอนง่าย พบเห็นสมณะ สันทนาธรรมตามกาล รู้จักบังคับควบคุมตน ไม่ปรนเปรอตามใจอยาก การรู้จักควบคุมตนในทางเพศ เข้าใจความจริงของชีวิต ทำพระนิพพานให้แจ้ง ถูกโลกธรรมจิตไม่หวั่นไหว จิตไร้เศร้า จิตปราศจากอฐี จิตเกษม

รัตนสูตร แปล

ทรัพย์อย่างใดอย่างหนึ่ง ในโลกนี้หรือในโลกอื่น หรือรัตนะอันใดอันสูงค่าในสรวงสวรรค์ ทรัพย์หรือรัตนะนั้นทีจะเสมอด้วยพระตถาคตเจ้าไม่มีเลย ข้อนี้เป็นรัตนคุณอย่างสูงในพระพุทเจ้าประการหนึ่ง ด้วยสัจจะนี้ ขอความสวัสดิ์จึงมี

พระศากยมุนีเจ้ามีพระหฤทัยดำรงมั่น ได้บรรลุธรรมอันใด เป็นที่สิ้นกิเลส เป็นที่สิ้นราคะ เป็นอมตะ ประณีต ธรรมชาติใดๆ ที่จะเสมอด้วยพระธรรมนั้นไม่มี ข้อนี้เป็นรัตนคุณอย่างสูงในพระธรรมประการหนึ่ง ด้วยสัจจะนี้ ขอความสวัสดีจงมี

พระพุทธเจ้าผู้ประเสริฐ ทรงสรรเสริญแล้วซึ่งสมาธิใดว่า เป็นธรรมสะอาด บัณฑิตทั้งหลายยกว่า สมาธิใดว่า เป็นอนันตริกะ (ให้ผลไม่มีสิ่งใดคั่นได้)สมาธิอื่นที่จะเสมอด้วยสมาธินั้นไม่มี แม้ข้อนี้ก็เป็นรัตนคุณอย่างสูงในพระธรรมประการหนึ่ง ด้วยสัจจะนี้ ขอความสวัสดีจงมี

พระอริยบุคคล ๘ จัดเป็น ๔ คู่ อันสัตบุรุษทั้งหลายสรรเสริญแล้ว เหล่านั้นเป็นสาวกของพระสุคตเจ้า เป็นผู้ควรแก่ทักษิณา ทานทั้งหลาย อันบุคคลถวายในท่านเหล่านั้นย่อมมีผลมาก ข้อนี้เป็นรัตนคุณอย่างสูงในพระสงฆ์ประการหนึ่ง ด้วยสัจจะนี้ ขอความสวัสดีจงมี

พระอริยบุคคลเหล่าใด ประกอบความเพียรอย่างดีก้าวไปในศาสนธรรมของพระโคตมเจ้า ด้วยใจอันมั่นคงไม่มีความไคร้ พระอริยบุคคลเหล่านั้น หน่วงเอาพระนิพพานเป็นอารมณ์ได้บรรลुकุณอันควรจะบรรลุ คือพระอรหัตผลแล้วก็ได้เสวยอมตรสคือนิพพานเปล่าๆ (ไม่ต้องซื้อ) ข้อนี้เป็นรัตนคุณอย่างสูงในพระสงฆ์ประการหนึ่ง ด้วยสัจจะนี้ ขอความสวัสดีจงมี

พระอรหันต์ ผู้สิ้นกรรมเก่า ไม่มีกรรมใหม่ที่จะนำไปเกิดอีก เพราะมีจิตปราศจากความกำหนัดยินดีในภพ (ใหม่) อีกต่อไป เป็นผู้

สิ้นเชื้อ (คือพืชที่เป็นปฏิสนธิวิญญาน)แล้ว ไม่มีความพอใจในการเกิดอีก เป็นนักปราชญ์ ดับสิ้นไป เหมือนดวงประทีปที่ดับไป ฉะนั้น ข้อนี้เป็นรัตนคุณอย่างสูงในพระสงฆ์ประการหนึ่ง ด้วยสังขจะนี้ ขอความสวัสดิ์จึงมี

กรณียเมตตสูตร แปล

บุคคลพึงเจริญเมตตาจิตในใจ อันไม่มีประมาณ ไม่คับแคบ ไม่มีเวร ไม่มีศัตรู ไปในสัตว์โลกทั้งสิ้น ทั้งในทิศเบื้องบน ทิศเบื้องต่ำ และทิศขวาง ผู้เจริญเมตตาเห็นปานนี้นั้น จะอยู่ในอิริยาบถใดยืนเดินนั่ง หรือนอนก็ตาม トラบใดที่ยังไม่่วงนอน พึงตั้งสติอันนั้นไว้ให้นานเพียงนั้น บัณฑิตทั้งหลายกล่าวเมตตาวิหารธรรมนี้ว่าเป็นพรหมวิหาร ในพระธรรมวินัยนี้

บุคคลผู้นั้นผู้เจริญเมตตาธรรม ไม่เข้าไปอาศัย(มิจฉา)ทิฏฐิเป็นผู้มีศีลมั่นคง สมบูรณ์ด้วยความเห็นชอบ กำจัดความยินดีในกามทั้งหลาย ย่อมไม่ถึงซึ่งการนอนในครรรค์(ไม่กลับมาเกิดเป็นมนุษย์อีก) เป็นแน่แท้เทียวแล

วิฎฎกปริตร แปล

คุณคือศีล สังขจะ ชีวิตที่สะอาด และความเอ็นดู มีอยู่ในโลก ด้วยสังขจะนั้น เราจักทำสังขจะกิจอันยอดเยี่ยม

เราขอระลึกถึงกำลังแห่งพระธรรม ระลึกถึงพระชินเจ้าในปางก่อน แล้วอาศัยกำลังแห่งสังขจะจักกระทำสังขจะกิจ ๑) ปีกทั้งสอง

มีอยู่ แต่เราบินไม่ได้ ๒) เท้าทั้งสองก็มีอยู่ แต่เราเดินไม่ได้ ๓) พ่อแม่ก็ออกไป(หากิน) เปลวไฟเอ๋ย จงถอยกลับไปเสียเถิด

พร้อมกับสัจจะที่เราได้กระทำแล้ว เปลวไฟที่ลุกโชติช่วงได้
เว้นที่ไว้ ๑๖ กรีส (ดับไฟ) เหมือนเปลวไฟที่ตกมาถึงน้ำแล้วดับไป
ฉะนั้น

ไม่มีสิ่งใดเสมอด้วยสัจจะของเรา นี่เป็นสัจจะบารมีของเรา

โพชฌังคปริตร แปล

โพชฌงค์ ๗ ประการ คือ สติสัมโพชฌงค์ ธรรมวิจยสัมโพชฌงค์
วิริยสัมโพชฌงค์ ปิติสัมโพชฌงค์ ปัสสัทธิสัมโพชฌงค์
สมาธิสัมโพชฌงค์ อุเบกขาสัมโพชฌงค์เหล่านี้ อันพระมุนีเจ้าผู้เห็น
ธรรมทั้งสิ้น ตรัสไว้ชอบแล้ว อันบุคคลมาเจริญ ทำให้มากแล้ว ย่อม
เป็นไปเพื่อความรู้ยิ่ง เพื่อนิพพาน และเพื่อความตรัสรู้ ด้วยคำสัตย์
นี้ ขอความสวัสดิ จงมีแก่ท่านทุกเมื่อ

สมัยหนึ่ง พระโลกนาถเจ้า ทอดพระเนตรพระมหาโมคคัลลานะ
และพระมหากัสสปะ อาพาธ ได้รับทุกขเวทนาแล้ว ทรงแสดง
โพชฌงค์ ๗ ประการ ท่านทั้ง ๒ ขึ้นชมภาษิตนั้น หายโรคใน
ขณะนั้น ด้วยคำสัตย์นี้ ขอความสวัสดิ จงมีแก่ท่านทุกเมื่อ

ครั้งหนึ่ง แม้พระธรรมราชา อันความประชวรเบียดเบียนแล้ว
รับสั่งให้พระจุนทเถระ แสดงโพชฌงค์นั้นโดยเอื้อเฟื้อ ก็ทรงบังเหิง
พระหฤทัย หายประชวรโดยพลัน ด้วยคำสัตย์นี้ ขอความสวัสดิ จง
มีแก่ท่านทุกเมื่อ

ก็อาพาธทั้งหลายนั้น อันพระมหาฤๅษีทั้ง ๓ องค์ ละได้แล้ว ถึงความไม่บังเกิดเป็นธรรมดา ดุจกิเลสอันมรรคกำจัดแล้ว ด้วยคำสัตย์นี้ ขอความสวัสดิ จงมีแก่ท่านทุกเมื่อ

ปกิณณกคาถา แปล

เพราะทำความเคารพพระพุทธรัตตะ ซึ่งเป็นประหนึ่งโอสถอันประเสริฐเยี่ยงมียอดเกือกุลแก่เทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย ด้วยเดชแห่งพระพุทธรัตตะ ขอให้อันตรายทั้งหลายทั้งปวงจงพินาศไป ขอให้ทุกข์ทั้งหลายของท่านจงสงบไปโดยสวัสดิเถิด

เพราะทำความเคารพพระธรรมรัตตะ ซึ่งเป็นประหนึ่งโอสถอันประเสริฐเยี่ยงมียอดเกือกุลแก่เทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย ด้วยเดชแห่งพระธรรมรัตตะ ขอให้อันตรายทั้งหลายทั้งปวงจงพินาศไป ขอให้ทุกข์ทั้งหลายของท่านจงสงบไปโดยสวัสดิเถิด

เพราะทำความเคารพพระสังฆรัตตะ ซึ่งเป็นประหนึ่งโอสถอันประเสริฐเยี่ยงมียอดเกือกุลแก่เทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย ด้วยเดชแห่งพระสังฆรัตตะ ขอให้อันตรายทั้งหลายทั้งปวงจงพินาศไป ขอโรคทั้งหลายของท่านจงสงบไปโดยสวัสดิเถิด

ที่พึ่งอื่นของข้าพเจ้าไม่มี พระพุทธเจ้า ...พระธรรม ...พระสงฆ์เป็นที่พึ่งอันประเสริฐของข้าพเจ้า ด้วยคำสัตย์นี้ ขอชัยมงคลจงมีแก่ท่าน
 รัตตะอย่างใดอย่างหนึ่งมากมายบรรดามีในโลก รัตตะนั้นเสมอด้วยพระพุทธเจ้า ... พระธรรม ... พระสงฆ์ หามิได้ เพราะเหตุนี้ขอความสวัสดิจงมีแก่ท่าน

อติปิ โส แปล

เพราะเหตุอย่างนี้ๆ พระผู้มีพระภาคเจ้านั้นเป็นผู้ไกลจากกิเลส และตรัสรู้ด้วยพระองค์เองโดยชอบ เป็นผู้ถึงพร้อมด้วยวิชาและจรณะเป็นผู้ไปแล้วด้วยดี เป็นผู้รู้โลกอย่างแจ่มแจ้ง เป็นผู้สามารถฝึกบุรุษที่สมควรฝึกได้อย่างไม่มีใครยิ่งกว่า เป็นครูผู้สอนของเทวดา และมนุษย์ทั้งหลาย เป็นผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบานด้วยธรรม เป็นผู้มีความเจริญ เป็นผู้จำแนกธรรมสั่งสอนสัตว์

พระธรรม ที่พระผู้มีพระภาคเจ้าได้ตรัสไว้ดีแล้ว เป็นสิ่งที่ผู้ศึกษาและปฏิบัติพึงเห็นได้ด้วยตนเอง เป็นสิ่งที่ปฏิบัติได้ และให้ผลได้ ไม่จำกัดกาล เป็นสิ่งที่ควรกล่าวกับผู้อื่นว่าท่านจงมาดูเถิด เป็นสิ่งที่ควรน้อมเข้ามาใส่ตัว เป็นสิ่งที่ผู้รู้พึงรู้ได้เฉพาะตน

พระสงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้า หมู่นี้ ปฏิบัติดีแล้ว ... ปฏิบัติตรงแล้ว ... ปฏิบัติธรรมเป็นเครื่องออกจากทุกข์แล้ว ... ปฏิบัติสมควรแล้ว ได้แก่ บุคคลเหล่านี้คือ คู่แห่งบุรุษ ๔ คู่ นับเรียงตัวบุรุษได้ ๘ บุรุษ นั่นแหละพระสงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้า ท่านเป็นผู้ควรแก่สักการะที่เขานำมาบูชา เป็นผู้ควรแก่สักการะที่เขาจัดไว้ต้อนรับ เป็นผู้ควรรับทักษิณาทาน เป็นผู้ที่บุคคลทั่วไปควรทำอัญชลี เป็นนื่อนาบุญของโลก ไม่มีนาบุญอื่นยิ่งกว่า

อภัยปริตร แปล

กลางร้ายอันใด อัมภมกลอันใด เสี่ยงนกที่น่าตกใจอันใด เคราะห์

ร้ายและฝันร้าย ที่ไม่น่าปรารถนาอันใด ขอความร้ายทั้งปวงนั้น จง
ถึงความเสื่อมสูญไป ด้วยพุทธานุภาพ ... อัมมานุภาพ ... สังฆานุภาพ

เทวดาอุโยชนคากา แปล

ขอสัตว์ทั้งปวง ที่ประสบทุกข์ จงหมดทุกข์ ที่ประสบภัย จง
ปราศจากภัย ที่ประสบความโศก จงสร้างโศกเทอญ

ขอเทวดาทั้งปวง จงอนุโมทนาบุญ สมบัติที่ข้าพเจ้าทั้งหลายที่
ได้สร้างสมแล้วเพียงเท่านี้ เพื่อความสำเร็จแห่งสมบัติทั้งปวงเถิด

ขอเทวดาทั้งหลาย จงให้ทาน รักษาศีล บำเพ็ญภาวนา ด้วย
ศรัทธาทุกเมื่อ เทวดาที่มาชุมนุม ณ มณฑลพิณนี้ ขอเชิญกลับเถิด

ข้าพเจ้าผู้การค้ำครองรักษาไว้ทุกประการ ด้วยเดชแห่งพระ
กำลังของพระพุทธเจ้าทั้งปวงผู้ทรงพลังกำลัง ด้วยเดชแห่งกำลังของ
พระปัจเจก-พุทธเจ้าทั้งหลาย และด้วยเดชแห่งกำลังของพระ
อรหันต์ทั้งหลายด้วย

ขยมังคลัญญูกคากา สรุปลาระ

บทที่ ๑ สำหรับเอาชนะศัตรูหมู่มาร (เป็นเรื่องผจญมาร ซึ่งมี
เรื่องราวพระยามารยกพลใหญ่หลวงมา พระพุทธเจ้าก็ทรงสามารถ
เอาชนะได้)

บทที่ ๒ เอาชนะใจคนที่กระด้างกระเดื่องเป็นปฏิปักษ์ (มียักษ์
ตนหนึ่ง ชื่ออาพะวะกะ เป็นผู้มึนจิตกระด้างและมีกำลังยิ่งกว่าพระยา

มาร พยายามใช้กำลังทำร้ายพระพุทธองค์อยู่จนตลอดคืนยันรุ่ง แต่
ก็ทรงพระมานยัภษณ์นี้ให้พ่ายแพ้ไปได้ในที่สุด)

บทที่ ๓ เอาชนะสัตว์ร้ายหรือคู่ต่อสู้ (เมื่อพระเทวทัตทรยศต่อ
พระพุทธเจ้า ได้จัดการให้คนปล่อยช้างสาร ที่กำลังตกมันชื่อนาพา
คีรี เพื่อมาทำร้ายพระพุทธเจ้า แต่เมื่อช้างมาถึงก็ไม่ทำร้าย)

บทที่ ๔ เอาชนะโจร (โจรองคฺสีมาล ซึ่งถือดาบเงื้อง่า วิ่งไล่
ติดตามพระองค์ไปสิ้นระยะทาง ๓ โยชน์ โดยที่องคฺสีมาลได้ฆ่าคน
และตัดนิ้วมือมาร้อยเป็นสร้อยคอ ให้ได้ครบพัน ก็จะมีฤทธิ์เดช
ยิ่งใหญ่ เหลืออีกนิ้วเดียวจะครบพัน ก็มาพบพระพุทธเจ้า พระองค์
ทรงสามารถเอาชนะถึงกับองคฺสีมาลเล็กเป็นโจรและยอมเข้ามาบวช
กลายเป็นสาวกองค์สำคัญของคฺหนึ่ง)

บทที่ ๕ เอาชนะการแกล้ง ใส่ร้ายกล่าวโทษหรือคดีความ (หญิง
คนหนึ่งมีนามว่า จิณฺจมาณวิกา ใส่ร้ายพระพุทธเจ้า โดยเอาไม้
กลมๆ ใส่ไว้ที่ท้องแล้วเที่ยวป่าวประกาศว่าตั้งครรภ์กับพระพุทธเจ้า
พระองค์ทรงเอาชนะ ให้ความจริงปรากฏแก่คนทั้งหลายว่าเป็นเรื่อง
กล่าวร้ายใส่โทษพระองค์โดยแท้)

บทที่ ๖ เอาชนะการโต้ตอบ (เป็นเรื่องที่พระพุทธเจ้าทรง
เอาชนะสัจจะกะนิครนถ์ ซึ่งเป็นคนเจ้าโวหาร เข้ามาโต้ตอบกับ
พระพุทธเจ้า)

บทที่ ๗ เอาชนะเล่ห์เหลี่ยมกุศโลบาย (เป็นเรื่องที่พระพุทธเจ้า ให้พระโมคคัลลาน์ อัครมหาสาวกไปต่อสู้อาชนะพระยานาคชื่อ นันโทปนันทะ ผู้มีเล่ห์เหลี่ยมในการต่อสู้มากมาย)

บทที่ ๘ เอาชนะทิวฐิमानะของคน (เป็นเรื่องที่พระพุทธเจ้าทรงเอาชนะ พกะพรหม ผู้มีทิวฐิฐิแรงกล้าสำคัญว่าตนเป็นผู้ที่มีความสำคัญที่สุด แต่พระพุทธเจ้าก็ทรงสามารถทำให้พกะพรหมยอมละทิ้งทิวฐิमानะ และยอมว่าพระพุทธเจ้าสูงกว่า)

มหากาฐณีโก แปลเก็บความ

พระพุทธเจ้า พระผู้ทรงเป็นที่พึ่งของโลก ทรงมีพระมหากรุณา ทรงบำเพ็ญพระบารมีทุกประการ เพื่อประโยชน์เกื้อกูลแก่สรรพสัตว์ ทรงบรรลुพระสัมโพธิญาณอันสูงสุด ด้วยการกล่าวคำสัตย์นี้ ขอชัยมงคลจงมีแก่ท่านเถิด

ขอท่านจงเป็นผู้มีชัยชนะในพิธีชัยมงคล ดุจพระจอมมุนีผู้ ยังความปิติยินดีให้เพิ่มพูนแก่ชาวศากยะ ทรงมีชัยชนะหมู่มาร ฌ โคนต้นมหาโพธิ์ ทรงถึงความเป็นผู้เลิศ(คือได้ตรัสรู้)แล้ว ทรงปิติปราโมทย์อยู่บนอปราจิตบัลลังก์ อันเป็นที่อภิเษกของพระพุทธเจ้าทุกๆ พระองค์ ฉะนั้นเถิด

กายกรรม วจีกรรม มโนกรรม ความปรารถนาของท่าน เป็นสุจริต ในเวลาใด วันเวลานั้น เป็นฤกษ์ดี มงคลดี เข้าดี รุ่งอรุณดี ชั่วขณะดี ชั่วครู่ดี และเป็นการบูชาอย่างดี แต่พระสงฆ์ผู้บริสุทธิ์ คน

ทำกรรมอันเป็นสุจริตแล้ว ย่อมได้ประสบการณ์ความสุข โชคดี เทอญ

ขอสรรพมงคลจงมีแก่ท่าน ขอเหล่าเทพยดาทั้งปวงจงปกปักรักษาท่าน ด้วยอานุภาพแห่งพระพุทธเจ้า พระธรรม และพระสงฆ์ ขอความสุขสวัสดิ์ทั้งหลาย จงมีแก่ท่านทุกเมื่อ เทอญ

ธัมมจักกัปปวัตตนสูตร *สรุปสาระ*

พระสูตรว่าด้วยการหมุนวงล้อธรรม เป็นพระธรรมเทศนาครั้งแรก ซึ่งพระพุทธเจ้าทรงแสดงแก่ปัญจวัคคีย์ ที่ป่าอิสิปตนมฤคทายวัน แขวงเมืองพาราณสี ในวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๘ หลังจากวันตรัสรู้สองเดือน ว่าด้วยมัชฌิมาปฏิปทา คือ ทางสายกลาง ซึ่งเว้นที่สุด ๒ อย่าง (การประกอบตนให้พัวพันหมกมุ่นอยู่ในกามสุข และการประกอบตนให้ลำบากเปล่า คือ ความพยายามเพื่อบรรลุผลที่หมายด้วยวิธีทรมาณตนเอง เช่น การบำเพ็ญตบะต่างๆ ที่นิยมกันในหมู่ นักบวชอินเดียจำนวนมาก) และว่าด้วยอริยสัจ ๔ ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย จักขุได้เกิดขึ้นแล้ว ญาณ... ปัญญา... วิชชา... แสงสว่างได้เกิดขึ้นแล้วแก่เราในธรรมทั้งหลายที่เราไม่ได้เคยฟังแล้วในกาลก่อนว่า นี่เป็นทุกข์ ...ก็ทุกข์นี้ ควรกำหนดรู้ ...ก็ทุกข์นี้นั้นแล เราได้กำหนดรู้แล้ว ... นี้ทุกข์สมุทัย ...ทุกข์สมุทัยนี้นั้นแล ควรละเสีย ...ทุกข์สมุทัยนี้นั้นแล เราละได้แล้ว ...นี้ทุกข์นิโรธ ...ก็ทุกข์นิโรธนี้นั้นแล ควรทำให้แจ้ง ...ทุกข์นิโรธนี้นั้นแล อันเราได้ทำให้แจ้งแล้ว ...นี้ทุกข์นิโรธคามินีปฏิปทา ...ก็ทุกข์นิโรธคามินีปฏิปทานี้ นั้นแล ควรให้เจริญ ...ก็ทุกข์นิโรธคามินีปฏิปทานี้ นั้นแล อันเราเจริญแล้ว

ธรรมจักรอันปราศจากธูลี ปราศจากมลทิน ได้เกิดขึ้นแล้ว
แก่พระโกณฑัญญะ ว่า "สิ่งใดสิ่งหนึ่งมีความเกิดขึ้นเป็นธรรมดาแล้ว
สิ่งนั้นทั้งปวง ก็ต้องดับสลายไปเป็นธรรมดา" ก็เมื่อธรรมจักรอัน
พระผู้มีพระภาคเจ้า ทรงแสดงให้เป็นไปแล้ว เหล่าภุมิเทวดาก็ส่ง
เสียงสาธุการให้บันลือลั่น ท่านโกณฑัญญะ หัวหน้าปัญญาวัคคีย์ ฟัง
พระธรรมเทศนานี้แล้ว ได้ดวงตาเห็นธรรม และขอบวชเป็น
พระภิกษุรูปแรก เรียกว่า เป็นปฐมสาวก

ขั้นตอนการประกอบพิธีเจริญพระพุทธมนต์

- ๑) กล่าวคำบูชาพระรัตนตรัย (หน้า ๒)
- ๒) อาราธนาศีล (หน้า ๕๔)
- ๓) อาราธนาพระปริตร (หน้า ๕๔)
- ๔) ฟังพระเจริญพระพุทธมนต์ (หน้า ๒๔-๔๑)
- ๕) จุดเทียนที่บาตรน้ำมนต์ แล้วยกประเคน
- ๖) กล่าวคำบูชาข้าวพระ (หน้า ๕๕)
- ๗) กล่าวคำถวายภัตตาหาร และเครื่องไทยธรรม (หน้า ๕๖)
- ๘) ลาข้าวพระพุทธ (หน้า ๕๔)
- ๙) ประเคนเครื่องไทยธรรมแด่พระภิกษุสงฆ์
- ๑๐) ฟังธรรม และรับการประพรมน้ำพระพุทธมนต์

